

รวมบทถึงความ
วัฒนธรรมไทยในอดีต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

379.593 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ว วันการศึกษาแห่งชาติ/สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา. กรุงเทพฯ : 2547
120 หน้า
ISBN 974-559-639-6
1. การศึกษา - บทความ 2. ชื่อเรื่อง

วันการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 35/2547

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2547

จำนวน 1,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ กลุ่มประชาสัมพันธ์สภาการศึกษา สำนักอำนวยการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2668-7110-24 ต่อ 1116-9

โทรสาร 0-2243-0083

เว็บไซต์ <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์

บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

31/1-2-32/2-3 ถ.มหาไชย สำราญราษฎร์ พระนคร

กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 0-2222-9394, 0-2222-5371-2

โทรสาร 0-2225-6522-7

คำนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของตนเองและสังคม รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาตลอดมา โดยได้มีการจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้เกิดความต่อเนื่องอย่างสอดคล้องและทันกับความก้าวหน้าของนานาประเทศทั่วโลก

เมื่อพิจารณาถึงวันสำคัญด้านการศึกษาแล้ว ปัจจุบันมีหลายประเทศได้กำหนดให้มีวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นในประเทศของตน ส่วนประเทศไทยแม้ว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญและพยายามทุ่มเทพัฒนาด้านการศึกษามาโดยตลอด แต่ก็ยังมีเคยกำหนดให้มีวันสำคัญด้านการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์รวมการจัดกิจกรรมและเผยแพร่ผลงานด้านการศึกษาเป็นการเฉพาะมาก่อน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดให้มีการประกวดเรียงความเรื่อง “วันการศึกษาแห่งชาติ” ขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษาทั่วประเทศได้แสดงความคิดเห็น โดยมีประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย ความสำคัญของการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติ วันและเดือนที่คิดว่าเหมาะสม พร้อมเหตุผลประกอบ รวมทั้งการนำเสนอกิจกรรมที่สำคัญของการจัดงาน

บัดนี้ผลการประกวดเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำผลงานของผู้ที่ได้รับคัดเลือก จำนวน 18 คน มาจัดพิมพ์เป็นหนังสือ เพื่อเผยแพร่ให้แก่มหาชนศิโรตยาปฏิบัติรูปการศึกษาไทย ครูอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้รับทราบและนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

๒๖ ๖๖ —
๖ —————
(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทสรุปรายงานการวิจัย โดย รศ.ดร.ประยูร ศรีประสาธน์

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผลการประกวดเรียงความ เรื่อง “วันการศึกษาแห่งชาติ”

บทเรียงความ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

บทเรียงความ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทเรียงความ ระดับอุดมศึกษา

ภาคผนวก

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เชิญชวนประกวดเรียงความ เรื่อง “วันการศึกษาแห่งชาติ”

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินประกวดเรียงความ

บทสรุปรายงานการวิจัยเรื่องวันการศึกษาแห่งชาติ

โดย รศ.ดร.ประยูร ศรีประสารณ์

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของตนเองและสังคม รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาตลอดมา โดยได้มีการจัดวางแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดทิศทางการจัดและดำเนินการศึกษาให้ต่อเนื่องสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ขณะเดียวกันก็จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาอยู่ในอันดับแรกของกิจกรรมของรัฐตลอดมา

อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา ยังไม่มีการจัดตั้งวันสำคัญทางการศึกษาอย่างวันการศึกษาแห่งชาติ ขึ้นอย่างเป็นทางการ หากพิจารณาการจัดตั้งวันสำคัญต่างๆ ที่ผ่านมาทั้งในอดีตและปัจจุบัน นอกจากจะกำหนดขึ้นเนื่องจากสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์แล้ว ยังมีวันสำคัญที่เนื่องมาจากเทศกาลสำคัญของไทย ความสำคัญของบุคคลแต่ละวัย หน่วยงานหรือองค์กร หรือกิจกรรมที่มีคุณประโยชน์ต่อชาติ ความสำคัญของสุขภาพอนามัย ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม โดยเลือกจากวันสำคัญที่เกี่ยวข้องด้วยเหตุต่างๆ เช่น วันพระราชสมภพของพระมหากษัตริย์ และพระบรมราชินี วันปราบดาภิเษกของพระมหากษัตริย์ วันเทศกาลสำคัญ และวันที่ประกาศใช้กฎหมายหรือวันที่กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนั้นมีผลบังคับใช้

กระบวนการทางการศึกษา เฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย อาจกล่าวได้ว่ามีมาตั้งแต่มีชนเผ่าไทยเกิดขึ้นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เหตุการณ์สำคัญที่ถือว่าได้ก่อให้เกิดขึ้นใหม่และมีอิทธิพลต่อการจัดการ

ศึกษาของไทย อาจจำแนกได้เป็นเรื่องๆ คือ การประดิษฐ์อักษรไทย การ
แต่งตำราเรียนเล่มแรกของไทย การจัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกใน
ประเทศไทย การสอบไล่ครั้งแรกในประเทศไทย พระราชปณิธานของ
รัชกาลที่ 5 เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนหนังสือ การจัด
ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกสำหรับประชาชน การจัดตั้งกรมศึกษาธิการ
การขยายการศึกษาสู่หัวเมืองใหญ่ การประกาศใช้โครงการศึกษา (แผน
การศึกษาแห่งชาติ) ฉบับแรก การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรก การ
ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรก การประกาศใช้
พระราชบัญญัติประถมศึกษาฉบับแรก การประกาศใช้พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำหรับในต่างประเทศ มีหลายประเทศที่ได้กำหนดให้มีวันการ
ศึกษาขึ้น โดยมีเหตุผลแตกต่างกันไป ในสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดี
จะกำหนดวันการศึกษาขึ้นในทุกฤดูใบไม้ผลิ ซึ่งกำหนดวันที่ชัดเจนจะ
แตกต่างกันในแต่ละปี เช่น ปี 2544 ได้ประกาศให้วันที่ 4 เมษายน เป็น
วันการศึกษา ส่วนปี 2545 ประกาศให้วันที่ 13 เมษายน เป็นวันการศึกษา
สำหรับอินโดนีเซียกำหนดให้วันที่ 2 พฤษภาคม เป็นวันการศึกษา ด้วย
เหตุผลที่ตรงกับวันคล้ายวันเกิดของนักการศึกษาสำคัญของประเทศ
นอกจากนี้ก็มีประเทศเนปาลที่จัดให้วันที่ 22 กุมภาพันธ์ เป็นวันการ
ศึกษา เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในฐานะ
ที่เป็นสิ่งเดียวของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่วนประเทศบัลแกเรีย
จัดให้วันที่ 24 พฤษภาคม เป็นวันการศึกษาเพื่อส่งเสริมชาติด้านวัฒนธรรม
การศึกษา และการสื่อสาร

กรณีของประเทศไทย จากการศึกษาและนำไปสู่การสัมมนาและ
เปลี่ยนความคิดเห็นจากนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชน มีความ

คิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ถึงเวลาที่ประเทศไทยควรมีการจัดตั้ง
วันการศึกษาแห่งชาติขึ้น โดยวันที่มีความเหมาะสมและผู้ร่วมแสดงความ
คิดเห็นส่วนใหญ่เห็นตรงกันค่อนข้างมากจำนวน 3 วัน คือ

1. วันที่ 5 กุมภาพันธ์ เป็นวันที่ ร. 5 ประกาศพระราชปณิธาน
ด้านการศึกษา ให้คนไทยมีการศึกษาเท่าเทียมกัน ทรงส่งเสริมและ
สนับสนุนให้บุคคลได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ทรงมีพระราชดำริว่า
“วิชาหนังสือเป็นต้นเค้าของความเจริญของบ้านเมืองมากกว่าวิชาอื่น ๆ
บุคคลที่ได้เล่าเรียนให้รู้จริงแล้ว ก็ทรงชุบเลี้ยงให้มียศศักดิ์รับราชการ
โดยไม่เลือกว่าจะมีชาติตระกูลสูงต่ำ ประการใด”

2. วันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันที่ประเทศไทยประกาศใช้ พ.ร.บ.
การศึกษาแห่งชาติฉบับแรก ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกิดจากการร่วมพลังทาง
ความคิดและพิจารณาจากประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง และนับเป็น
จุดเริ่มต้นในการปฏิรูปการศึกษาที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม
เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างทั่วถึง

3. วันที่ 30 พฤศจิกายน เป็นวันที่ ร. 5 จัดตั้งโรงเรียนเป็นแห่งแรก
และเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงสอน
เรื่องफलวงให้กับนักเรียนโรงเรียนไกลกังวล

ส่วนเมื่อมีการกำหนดวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นแล้ว ก็กิจกรรมที่
ควรจัดให้มีในวันนั้น ควรจัดทำในลักษณะที่เป็นวันรายงานการศึกษาแก่
ประชาชน และให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษาระดับต่างๆ เพื่อพิจารณาผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา
และที่จะดำเนินการต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับ
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

กิจกรรมที่จะจัดขึ้นมีหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาต่างๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับกระทรวงศึกษาธิการ

โดยระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่ นอกจากจะจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางการศึกษาแล้ว ควรมีการจัดประชุมร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษา/เขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนระดับกระทรวงนั้น ควรจัดนิทรรศการการจัดการศึกษาในรอบปี ขณะเดียวกันควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาของประเทศ แถลงรายงานผลการจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาแก่ประชาชน และแถลงนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาที่จะจัดทำในปีต่อไป นอกจากนี้ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการศึกษาประจำปีอยู่แล้ว ก็ควรจะเป็นวันที่นำรายงานการศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นมาแถลงต่อประชาชนอย่างเป็นทางการในวันนี้ด้วย

.....

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ที่ 31 / 2547

เรื่อง ผลการประกวดเรียงความ เรื่อง “วันการศึกษาแห่งชาติ”

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดให้มีการประกวดเรียงความ “วันการศึกษาแห่งชาติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาตินั้น บัดนี้ การตัดสินประกวดเรียงความดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

สำนักงานฯ จึงขอประกาศผลการประกวดเรียงความ เรื่อง “วันการศึกษาแห่งชาติ” มีรายชื่อดังต่อไปนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รางวัลชนะเลิศ

ด.ญ.วันทิพย์ สุชาติพงศ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ จ.นครศรีธรรมราช

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

ด.ญ.อุไรพร อุทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสันวิทยาสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2

ด.ญ.ชนัญญา กาญจนประเสริฐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ศรีสำโรงชนูปถัมภ์ จ.สุโขทัย

รางวัลชมเชย 3 รางวัล

1. ด.ญ.ณัฐริกา เหล่าธรรมทีป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
มารีวิทยา จ.ปราจีนบุรี
2. ด.ช.สุพัฒพงษ์ เหล่าวีรวัฒน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
อัสสัมชัญศรีราชา จ.ชลบุรี
3. ด.ช.พงษ์พัฒน์ ปัญญาณะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
ลันทรายวิทยาคม จ.เชียงใหม่

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รางวัลชนะเลิศ

น.ส.พรพรหม โรจนกীরติกานต์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพฯ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

นายไพบุลย์ เลิศวงศ์เผ่าพันธุ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
แจรงรอนวิทยา กรุงเทพฯ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2

นายวิทวัส วิชิตเชื้อ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
สุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี

รางวัลชมเชย 3 รางวัล

1. น.ส.วรารักษ์ อิจะลิกะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จ.ตรัง
2. นายดิเรก สายแสง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิสารศึกษา จ.นครสวรรค์
3. น.ส.ปัทมาธิ์ มีมาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จ.อุบลราชธานี

ระดับอุดมศึกษา

รางวัลชนะเลิศ

- น.ส.พิชญาณี ภูตระกูล ชั้นปีที่ 3 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

- น.ส.บุษดี อรสิริวรรณ ชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จ.นครปฐม

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2

- นายณรงค์ศักดิ์ เสรีใจธรรม ชั้นปีที่ 5 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ

รางวัลชมเชย 3 รางวัล

1. น.ส.พิไลวรรณ จันทร์เพ็ง ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์

2. นายนพดล นวลเลื่อน

ชั้นปีที่ 3 คณะวิศวกรรมศาสตร์
(โยธา) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตภาคใต้ จ.สงขลา

3. นายชำนาญ โพธิ์สุวรรณ

ชั้นปีที่ 2 คณะพาณิชยศาสตร์และ
การบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรุงเทพฯ

ประกาศ ณ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2547

ร. และ —
→ _____
(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

ข้อ ๓๖ ของรัฐธรรมนูญ

“ ข้าพเจ้าคิดว่าวันที่มีความเหมาะสมในการจัดเป็นวันการศึกษาแห่งชาตินั้นควรจะเป็นวันที่ 20 สิงหาคม เหตุผลนั้นก็เพราะว่า วันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันที่ประเทศไทยเราได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ “ฉบับแรก” ขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาฉบับแรก ”

© ๒๕๖๓
| ๒๕๖๓ |
๒๕๖๓ | ๒๕๖๓ |
๒๕๖๓ | ๒๕๖๓ |

“...ความรู้ นั้นสำคัญยิ่งใหญ่มาก เพราะเป็นปัจจัยให้เกิดความฉลาด ความสามารถ และความเจริญก้าวหน้า มนุษย์จึงไม่ศึกษากันอย่างไม่รู้จบสิ้น แต่เมื่อพิเคราะห์ดูแล้ว การเรียนรู้นั้นมากมายเพียงใด บางทีก็ไม่ช่วยให้ฉลาดหรือเจริญได้เท่าไรนัก ถ้าการเรียนไม่รู้ถ้วน ไม่รู้จริงแท้ การศึกษาให้ความรู้สำคัญตรงที่ว่า ศึกษาเพื่อให้เกิด “ความฉลาดรู้” ถูกรู้แล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงๆ โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ...” พระบรมราชโองการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ สวนอัมพร วันที่ 22 มิถุนายน 2524

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของตนเอง สังคมและประเทศชาติ รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาตลอดมา โดยได้มีการจัดการวางแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดทิศทางการจัดและดำเนินการศึกษาให้ต่อเนื่องสอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติของเรา ขณะเดียวกันก็ได้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาที่อยู่ในอันดับแรกๆ ในกิจกรรมของรัฐมาโดยตลอด

จากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่ายังไม่มี การจัดตั้งวันสำคัญทางการศึกษา หรือ “วันการศึกษาแห่งชาติ” ขึ้นอย่างเป็นทางการ หนึ่งๆ ที่การศึกษาที่มีความสำคัญมาเป็นอันดับต้นๆ ก็ว่า

ได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาคืออำนาจ สร้างชาติต้องสร้างคน”
ทว่ากระบวนการทางการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
กระบวนการเรียนรู้ของคนไทยเรา อาจกล่าวได้ว่ามีมาตั้งแต่ชน
เผ่าไทยเกิดขึ้น เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เหตุการณ์สำคัญที่ถือว่า เกิด
ขึ้นใหม่ และมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทยอาจจำแนกได้
หลายๆ ประเด็น ได้แก่ การประดิษฐ์อักษรไทย การแต่งตำราเรียน
เล่มแรกของไทย การจัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกในประเทศไทย
การสอบไล่ครั้งแรกในประเทศไทย พระราชปณิธานของรัชกาล
ที่ 5 เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนหนังสือ การจัด
ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกสำหรับประชาชน การจัดตั้งกรม
ศึกษาธิการ การขยายการศึกษาสู่หัวเมืองใหญ่ การประกาศใช้
โครงการศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ) ฉบับแรก การจัดตั้ง
มหาวิทยาลัยแห่งแรก การประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียน
ราษฎรฉบับแรก การประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา
ฉบับแรก การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542 เป็นต้น

นับเนื่องจากอดีตถึงพุทธศักราช 2547 เป็นเวลาที่เนิ่นนาน
มาก ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยของเราต้อง
จัดให้มีวันการศึกษาขึ้น เพื่อให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ
ศึกษาของทุกๆ คน เช่นเดียวกับที่ไทยเรามีวันสำคัญต่างๆ
กำหนดขึ้นมาอย่างมากมาย แต่เราลืมไปว่าการศึกษาคือบ่อเกิด

แห่งการเรียนรู้และบ่อเกิดปัญญา เป็นบ่อเกิดทุกๆ อย่าง ก็คง
ว่าได้

สำหรับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคิดว่าวันที่มีความเหมาะสมในการ
จัดเป็นวันการศึกษาแห่งชาตินั้นควรจะเป็นวันที่ 20 สิงหาคม
เหตุผลนั้นก็เพราะว่า วันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันที่ประเทศไทยเรา
ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ “ฉบับแรก” ขึ้น
ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาฉบับแรกและฉบับ
เดียวในยุคนั้นและตอนนี้และเป็นกฎหมายที่เกิดจากการรวมพลัง
ทางความคิดการระดมพลังสมอง ความต้องการจากประชาชน
ในชาติอย่างแท้จริงมีการพิจารณาจากประชาชนทั่วไปอย่าง
กว้างขวาง ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นอันสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาที่
ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มสาขาอาชีพ ทุกเพศทุกวัย
ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างทั่วถึง
และแท้จริง

ในส่วนของกิจกรรมที่ควรจัดให้มีขึ้นใน “วันการศึกษา
แห่งชาติ” นั้น ควรแยกออกไปตามลักษณะของหน่วยงานที่รับ
ผิดชอบการศึกษา เริ่มกันตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริม
ให้ผู้เรียนได้รู้และตระหนักถึงความสำคัญของวันการศึกษาแห่งชาติ
มีการรายงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและ
ชุมชนทราบ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดนิทรรศการแสดงผล
งานทางการศึกษา มีการจัดประชุมร่วมกันของคณะกรรมการ

สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องของทุกคนทุกฝ่าย ควรมีการตั้งปณิธานการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

ส่วนในระดับกระทรวงนั้น ควรได้มีการจัดนิทรรศการ การจัดการศึกษาในรอบปี ควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาของประเทศ ได้แถลงรายงานผลการจัดการศึกษา ในรอบปีที่ผ่านมาแก่ประชาชน และแถลงนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาที่จะทำในรอบปีต่อไป นอกจากนี้ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่จัดทำ รายงานการศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นมาแถลงต่อประชาชนอย่างเป็นทางการในวันนี้ด้วย รวมทั้งอาจจะมีการจัดประกวดคำขวัญวันการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางหรือปณิธานในด้านการรณรงค์ด้านการศึกษาในแต่ละปี เหมือนกับที่ได้จัดให้มีการประกวดคำขวัญวันครูของทุกๆ ปี หรือจัดประกวดกิจกรรม เพื่อรณรงค์ด้านการศึกษาในลักษณะอื่นๆ เช่น วาดภาพระบายสี ระบายสีภาพ แต่งคำประพันธ์ประกวดสุนทรพจน์ เพื่อความต่อเนื่องจริงจัง ให้บุคคลทุกเพศทุกวัยได้มีส่วนร่วมมากที่สุด และเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ที่กล่าวว่า

“บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้
การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมาย
บัญญัติ”

เด็กหญิงวันทิพย์ สุชาติพงศ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ

จังหวัดนครศรีธรรมราช

รางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

“วิชาหนังสือเป็นต้นเค้าความเจริญของบ้านเมืองมากกว่าวิชาอื่นๆ บุคคลที่ได้เล่าเรียนให้รู้จริงแล้ว ก็จะมีทรงชูปเลี้ยงให้มียศศักดิ์ รับราชการ โดยไม่เลื่อมล้ำกว่ามีชาติตระกูลสูงต่ำประการใด”

ข้อความนี้เป็นพระราชดำริของรัชกาลที่ 5 ที่พระองค์มีพระราชประสงค์ให้คนไทยทุกคนมีการศึกษาเท่าเทียมกัน ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวไทยทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ เพราะพระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา การศึกษาคือความรู้ อยู่เสมอ และตลอดเวลาเป็นการพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมและจริยธรรมแล้วยังเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติสืบต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะขณะที่ประเทศชาติกำลังก้าวไปสู่การเป็นสังคมข่าวสารและเทคโนโลยี

ในประเทศไทยพระบิดาแห่งการศึกษาของไทยก็คือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพราะพระองค์เป็นกษัตริย์ที่เป็นนักการศึกษา หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องอยู่ในวงการการศึกษา ทรงส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการศึกษา เช่น การจัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกในประเทศไทย การสอบไล่ครั้งแรกในประเทศไทย การแต่งตำราเรียนเล่มแรกของไทย การจัดตั้งกรมศึกษาธิการ การขยายการศึกษาสู่หัวเมืองใหญ่ๆ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรก และการประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ประถมศึกษาฉบับแรก ในสมัยของพระองค์จะเห็นได้ว่า การศึกษามีความเจริญก้าวหน้า และพัฒนาไปอย่างก้าวไกล สมกับเป็นกษัตริย์นักการศึกษา หรือนักวิชาการ

การที่พระองค์ได้ทรงประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาเกิดขึ้น เพื่อให้คนไทยทุกคนได้มีการศึกษาเล่าเรียน เปรียบเสมือนได้มีดวงแก้วที่คอยส่องสว่างให้ชาวไทยได้เห็นหนทางอันสว่างสดใส และพร้อมใจก้าวเดินตามเส้นทางนั้นสู่หนทางของการศึกษาเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยต่อไปในอนาคตข้างหน้า

นับแต่สมัยโบราณ การจัดการศึกษายังไม่เป็นระบบที่แน่นอน อยู่ในวงจำกัด และไม่เป็นหน้าที่ของทางราชการโดยตรง แต่จะเป็นเรื่องที่ประชาชนต้องแสวงหาเอาเอง การศึกษาเล่าเรียนจึงเป็นของบุคคลจำนวนน้อย ผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงมักจะเป็นบุคคลชั้นสูง ประชาชนคนธรรมดาส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยได้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน โรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ให้การศึกษา ก็ยังไม่มีการจัดตั้งขึ้นให้เป็นแบบแผน สถานที่เล่าเรียนจึงมักจะเป็นวัดใหญ่ๆ ราชสำนัก และบ้าน วิชาที่เล่าเรียนก็จะเป็นการอ่าน การเขียน และคิดเลขบ้างเล็กน้อย ส่วนวิชาชีพที่สอน ก็มักจะเป็นการฝึกงาน และอาชีพต่อบรรพบุรุษ และผู้ที่จะมีโอกาสได้รับการศึกษาก็มักจะเป็นเด็กผู้ชาย ส่วนเด็กผู้หญิงก็ไม่มีโอกาสได้ร่ำเรียนหนังสือแบบเด็กผู้ชาย จะเรียนเฉพาะวิชาการทำอาหาร การแกะสลัก การทำงานประดิษฐ์ การร้อยมาลัยทำดอกไม้ ซึ่งก็เป็น

งานบ้านงานเรือน หรือการเตรียมตัวที่จะเป็นแม่ศรีเรือน เด็กผู้ชาย เมื่อได้เรียนจบแล้วจะมีโอกาสได้รับราชการ เป็นเจ้าคนนายคน เป็นหน้าเป็นตาของวงศ์ตระกูลสืบต่อไป

สำหรับการศึกษาในยุคปัจจุบัน ภาครัฐบาลมีความพยายามที่จะพัฒนา และขยายการศึกษาพร้อมทั้งผลักดันให้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษา ปรับปรุงหลักสูตร และมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา พร้อมทั้งนำนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามาใช้ในวงการศึกษามากขึ้น ก่อให้เกิดความสนใจในการแสวงหาทิศทางการพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง จึงมีผลสืบเนื่องทำให้เกิดแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษายุคนี้ จึงเป็นยุคแห่งการแสวงหาทิศทางการพัฒนาแนวใหม่อย่างแท้จริง สมตามพระราชดำริของสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว **“การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุง และขยายออกไปให้ถึงประชาชนพลเมืองให้มากที่สุด”** แม้แต่กษัตริย์ทุกพระองค์ต่างก็ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงพยายามจัดการศึกษา เพื่อให้ประชาชนพลเมืองได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะการศึกษาจะต้องสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชน การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้คนมีความรู้ และมีความเจริญองกามของตนเอง และสังคม ดังนั้นหน่วยงานของรัฐบาลจึงพยายามจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และของประชาชน

การศึกษาของประเทศไทย ยังไม่มีการกำหนดวันการศึกษา
ที่แน่นอนว่าควรจะเป็นวันใดที่เหมาะสมที่สุด ข้าพเจ้าคิดว่า
วันการศึกษาของไทย ควรเป็นวันที่ 20 สิงหาคม เพราะวันนี้
นับเป็นวันสำคัญวันหนึ่งแก่วงการศึกษาไทย เพราะเป็นวันที่
ประเทศไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับ
แรก ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกิดจากการรวมพลังทางความคิด และ
พิจารณาจากประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง และนับเป็นจุด
เริ่มต้นในการปฏิรูปการศึกษาที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุก
กลุ่ม ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่าง
ทั่วถึง จากการที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาเกิด
ขึ้น แสดงให้เห็นว่าความพยายามของวงการการศึกษาที่ต้องการให้
ประชาชนพลเมืองได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนโดยเท่าเทียมกัน
เป็นการยกระดับฐานะทางความรู้ของประชาชนให้สูงขึ้น และ
จากการที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา จะทำให้
ประเทศไทยมีความเจริญ เพราะการศึกษาเป็นต้นเหตุแห่งความ
เจริญของชาติบ้านเมือง ผู้ที่มีการศึกษาจะส่งผลไปถึงทางด้าน
การเมือง การปกครอง และประชาชนมีอาชีพและอยู่อย่างมี
ความสุข และสามารถใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพของตน
ในสังคมได้

สำหรับกิจกรรมที่ควรจัดให้มีในวันการศึกษาไทยนั้น ควรจัด
ให้หลากหลายน่าสนใจ เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาของไทยใน

ด้านต่างๆ เช่น ส่งเสริมความสามารถทางด้านทักษะของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการพูด การแสดงออก ขนบธรรมเนียมประเพณี มารยาทไทย วิถีชีวิตความเป็นไทย การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ การช่าง ศิลปะ การเกษตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อแสดงถึงความสามารถจากระบบการศึกษาไทย และเป็นการส่งเสริมด้านความรู้ ความถนัด และการกล้าแสดงออกของเด็กไทย โดยจัดกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งเน้นคุณธรรม และจริยธรรม แก่เด็กๆ ด้วย และเมื่อเด็กร่วมกิจกรรมแล้ว นอกจากจะมอบใบเกียรติบัตรแล้ว ควรที่จะมีสิ่งของรางวัลที่ส่งเสริมการเรียนการสอนแก่นักเรียนในด้านต่างๆ

นอกจากการส่งเสริมผลงานของนักเรียนแล้ว ควรมีการจัดการเผยแพร่ผลงานจากวงการการศึกษาของไทยที่ได้ปฏิรูป และพัฒนาในด้านต่างๆ โดยจัดในรูปแบบของการจัดป้ายนิเทศ การจัดสัมมนา การสนทนา จากหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย และจากหน่วยงานการศึกษาโดยตรง ให้แสดงถึงพลังแห่งความยิ่งใหญ่ของวงการการศึกษาที่มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะปฏิรูปการศึกษาเพื่อวงการการศึกษาไทย

ดังนั้นในฐานะที่ดิฉันเป็นเด็กไทยคนหนึ่ง ที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาไทย ที่มีโอกาสได้แสดงความรู้ ความคิด แสดงเหตุผลของการร่วมกำหนดวันการศึกษาของไทย ในยุคนี้กระแสการศึกษาอยู่ในยุคของความโชติช่วงชัชวาล ที่ปรับปรุงพัฒนาการศึกษา

ไทยให้เจริญรุ่งเรือง เหมาะสมกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ ดิฉันจึงขอ
ฝากคำประพันธ์ที่เกี่ยวกับวันการศึกษา

ยี่สิบสิงหาข้อกำหนด	ควรจำกัดกำหนดวันการศึกษา
ก่อกำเนิดสิ่งดีแก่ปวงประชา	พระเมตตากำหนดให้เล่าเรียน
ให้เด็กไทยทุกคนมีความรู้	ช่วยเชิดชูชีวิตได้อ่านเขียน
การศึกษานำประเทศให้พากเพียร	พร้อมแปรเปลี่ยนความรู้คุณธรรม

เด็กหญิงอุไรพร อุทัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนอนุศาสน์วิทยาสุมทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษานั้นมีความสำคัญกับประชาชนชาวไทยทุกคนเป็นอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาทำให้มนุษย์มีความคิดที่ก้าวไกล มีความรู้ ความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้อื่น และยังสามารถช่วยพ่อแม่ของเรา ช่วยสังคมของเรา ช่วยบ้านเมือง และประเทศชาติของเราให้เจริญก้าวหน้ามากขึ้นอีกด้วย แต่ถ้าเราไม่มีการศึกษา เราก็จะไม่สามารถเข้าใจในสิ่งต่างๆ ได้ และอาจจะถูกหลอกล่ออีกด้วย

การที่คิดจะจัดตั้งวันการศึกษาให้ดีขึ้นนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี ที่จะทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นคุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมาในอดีตว่า การศึกษานั้นมีประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนของชาติ รวมทั้งบุตรหลานของประชาชนมากน้อยเพียงไร เพราะเมื่อก่อนประชาชนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเห็นคุณค่าของการศึกษา จะมองว่าการศึกษาไม่มีความจำเป็น ไม่ต้องเรียนหนังสือ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยากจนและไม่สนับสนุนบุตรหลานของตนให้เข้ารับการการศึกษา เพียงเพื่อต้องการให้ช่วยแบ่งเบาภาระและลดค่าใช้จ่าย และให้สามารถจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

มาในสมัยปัจจุบันทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษานั้น ว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อเด็กและเยาวชนของชาติเป็นอย่างมาก จึงได้ออกพระราชบัญญัติกฎหมาย โดยให้ส่งบุตรหลานที่อยู่ในความปกครองของพ่อแม่หรือผู้อุปการะเลี้ยงดู ได้ส่งบุตรหลาน

ไปศึกษาเล่าเรียนหาความรู้จากโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยให้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาขั้นต้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะทำให้เด็กและเยาวชนของชาติได้รับความรู้ มีการศึกษา พร้อมพัฒนาตนเองและผู้อื่นหรือแม่กระทั่งสังคมของเรา จนมีความสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมนี้ สามารถที่จะประกอบอาชีพสุจริต โดยไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากบุคคลที่ไม่หวังดี ถ้าเด็กและเยาวชนได้รับการศึกษามีความรู้ มีความคิดที่ดีๆ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้ต่อไป ดังนั้น วันการศึกษาจึงเป็นวันที่สำคัญมากต่อเด็กและเยาวชน เพราะจะทำให้เด็กและเยาวชนของชาติรักการเรียน การศึกษา ตั้งใจเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะนำไปพัฒนาให้เกิดสิ่งที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์ได้

วันที่เหมาะสม ควรที่จะจัดตั้งเป็นวันการศึกษาแห่งชาตินั้น คือ วันที่ 20 สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ และเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 9 ทรงลงพระปรมาภิไธย ซึ่งนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นการกระจายโอกาสทางการศึกษา เฉพาะอย่างยิ่ง เน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนของชาติได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงกันทั้งประเทศ โดยให้ศึกษาแบบมีคุณภาพ ไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายทางด้านการศึกษา และมี

การกระจายอำนาจบริหารการศึกษาไปยังทุกส่วนทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนและสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ มีคุณภาพเหมาะสม เสมอภาคและเท่าเทียมกันทั้งประเทศ พร้อมกำหนดให้รัฐบาลจัดเงินอุดหนุนเรียนฟรีในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (12 ปี) ให้กับประชาชนชาวไทย

กิจกรรมที่ควรจัดให้มีขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาตินี้ คือ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวันการศึกษาแห่งชาติ ว่าเหตุใดจึงนำเอาวันนี้มาก่อตั้งให้เป็นวันการศึกษาแห่งชาติ จัดนิทรรศการแสดงผลงานของเด็กและเยาวชน จัดนิทรรศการที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมชมกิจกรรมและนิทรรศการในวันการศึกษาแห่งชาติ ได้มีความรู้ และสนใจที่จะคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา มีการประกวดแต่งคำขวัญ แต่งกลอน ประกวดเรียงความ ประกวดจัดบอร์ดนิทรรศการ การตอบปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาที่จัดขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติ และอาจจะมีเงินรางวัลให้แก่ผู้ชนะในการประกวดฯ เพื่อเป็นการจูงใจให้เด็กและเยาวชนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติมากยิ่งขึ้น การแข่งขันเล่นเกมต่างๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความสนุกสนานและได้ความรู้จากการเข้าร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น และการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่างๆ อีกมากมาย

สถานศึกษาทุกแห่งทั้งในเมืองและต่างจังหวัดควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันการศึกษาแห่งชาติ ที่จะจัดให้มีขึ้นเป็นอย่างมาก ไม่เฉพาะแต่ภาคราชการเท่านั้น ภาคเอกชนก็ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาด้วยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากบุคคลที่สามารถประกอบกิจการต่างๆ ได้ ต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิดที่กว้างไกล ก้าวทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ บุคคลนั้นต้องเป็นคนที่มีการศึกษา เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสถานที่ราชการ หรือเอกชนต่างๆ จะรับบุคคลนั้นๆ ไว้ทำงานให้ต่อไป

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กและเยาวชนของชาติเป็นอย่างมาก รัฐบาลจึงตระหนักและให้ความสำคัญกับการศึกษาทั้งในเขตเมืองและที่ห่างไกลความเจริญ ให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงกัน ถ้าเด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาแล้ว ประเทศชาติจะเจริญ และพร้อมพัฒนาก้าวไกลไปสู่ความยิ่งใหญ่ในอนาคต ซึ่งการศึกษาในสถานศึกษาจะมีโอกาสได้ใกล้ชิดและเข้าถึงเด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมาก เด็กและเยาวชนทุกคนจึงควรจะต้องศึกษาเล่าเรียนเพื่อหาความรู้ในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่างๆ

เพราะฉะนั้นเราทุกคนควรจะหันมาสนใจในการศึกษามากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมาในอดีต เพราะการศึกษาจะทำให้เรานั้นมี

ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น และเราก็ควรจะไปร่วมกิจกรรม
ที่จัดขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติด้วย เพราะจะทำให้เรามีความ
คิดที่ก้าวไกล เพื่อจะได้นำไปพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า
ด้วย

เด็กหญิงชนัญญา กาญจนประเสริฐ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์

จังหวัดสุโขทัย

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ทุกวันนี้ ต้องยอมรับว่าการศึกษาคือสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งเราจะเห็นได้ว่ารัฐบาลไทยทุกยุค ทุกสมัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา จึงได้มีการจัด การวางแผนการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อ กำหนดทิศทางการศึกษาของเยาวชนไทยให้เป็นไปตามความ ต้องการของชาติไทย และทำให้การศึกษาของชาติไทยอยู่ในระดับ ที่มีมาตรฐานสากล คือ ประชากรสามารถอ่านออกเขียนได้และ จบการศึกษาภาคบังคับทุกคน และในขณะเดียวกันก็ได้มีการ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนทางการศึกษาของเด็กไทยอย่าง เต็มตามศักยภาพ อย่างไรก็ตามกระบวนทางการศึกษาได้ เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ทรัพยากรมนุษย์เกิดการเรียนรู้ และ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและศักยภาพ พร้อมที่จะนำ ความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติได้อย่าง เต็มความภาคภูมิใจ

ทั้งนี้โดยทางรัฐบาล นักเรียน นิสิตนักศึกษาทุกคนได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการศึกษาที่เริ่มมีมาตั้งแต่อดีต โดยได้เกิด เหตุการณ์สำคัญขึ้นหลายๆ เหตุการณ์ คือ การประดิษฐ์อักษรไทย ของพ่อขุนรามคำแหง การแต่งตำราเรียนเล่มแรก คือ จินตามณี การจัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกในประเทศไทย การสอบไล่ครั้งแรกใน ประเทศไทย พระราชปณิธานของรัชกาลที่ 5 เกี่ยวกับการ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนหนังสือ การจัดตั้งโรงเรียนหลวง

แห่งแรกของประชาชน การจัดตั้งกรมศึกษาธิการ การขยายการศึกษาสู่หัวเมืองใหญ่ การประกาศใช้โครงการศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก) การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรก การประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรก การประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาฉบับแรก ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. 2478 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง ต่อมาได้มีการร่างใหม่และประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2523 และการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ตามที่ได้กล่าวมาทำให้ผู้คนเริ่มจะเห็นความสำคัญของการศึกษามากยิ่งขึ้น ได้ส่งบุตรหลานให้ได้เข้ารับการศึกษตั้งแต่เด็ก โดยมีพระราชบัญญัติประถมศึกษาที่ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปด จะต้องส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจนกว่าจะมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า ถ้าหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษ” ทำให้เด็กไทยในปัจจุบันนี้มีการศึกษาที่ดี มีความรู้ความสามารถไม่แพ้เด็กต่างชาติ

ฉะนั้น ดิฉันจึงมีความเห็นว่า วันการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ควรที่จะเป็นวันที่ 20 สิงหาคม ซึ่งวันนี้เป็นวันที่ประเทศไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกิดจากการรวมพลังทางความคิดและพิจารณาจากประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง และนับเป็นจุดเริ่มต้นในการปฏิรูปการศึกษาที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม

เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะการศึกษานั้นเกิดขึ้นมาได้ก็เพราะจากการยอมรับของประชาชน ซึ่งในอดีตการศึกษายังไม่เป็นที่ยอมรับจากประชาชนทั่วไปมากนัก โดยเฉพาะกลุ่มของผู้หญิงที่มีความคิดว่า การเรียนรู้อาจเกี่ยวกับงานบ้านงานเรือนเป็นสิ่งที่ดีควรปฏิบัติมากกว่า เพราะเมื่อโตขึ้นก็แต่งงานออกไปอยู่เรือนกับสามี ไม่จำเป็นต้องศึกษาให้สูงก็ได้ จะมีที่ศึกษาอยู่เฉพาะคนในวังเท่านั้น แต่เมื่อมีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น การศึกษาได้ขยายวงออกไปเป็นวงกว้าง ทำให้ประชาชนทุกคนสามารถได้รับการศึกษากันอย่างทั่วถึง ทำให้เด็กไทยทุกคนมีความคิด และการริเริ่มที่ถูกต้อง โดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนมาพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้

เมื่อได้กำหนดวันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันการศึกษาแห่งชาติแล้ว วันนี้จะเป็นวันที่ทางฝ่ายการศึกษาของสถาบันทุกสถาบันควรที่จะหันหน้าเข้ามาปรึกษาหารือกัน เช่น ในแต่ละจังหวัด โรงเรียนทุกโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะจัดการประชุมกัน เพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ปัญหา เพื่อหาทางนำมาปรับปรุงพัฒนาการศึกษาต่อไป อีกระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การเรียนซึ่งทางโรงเรียนที่มีความพร้อมกว่าควรที่จะช่วยโรงเรียนที่ยังขาดแคลนสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน นอกจากนี้ควรที่จะมีการจัดนิทรรศการการศึกษาในรอบปี โดยที่นำคณะครูอาจารย์ และ

นักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ มาเยี่ยมชมการเรียนการสอนของโรงเรียนเรา หรือเราไปเยี่ยมชมโรงเรียนอื่นบ้าง เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้จากการชมนิทรรศการด้านการเรียนการสอนมาดัดแปลงสอนนักเรียนในห้องเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และทางกระทรวงศึกษาธิการ ควรที่จะออกมาพูดเกี่ยวกับผลของการศึกษาของเด็กไทยว่ามีผลเช่นไร พร้อมทั้งแถลงถึงการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการศึกษาในปีต่อไปให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนได้ทราบกันอย่างทั่วถึง และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา

ในการที่จะพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าเท่าทันกับอารยประเทศอื่นนั้น การศึกษานับเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพของประชากรในชาติอย่างยิ่ง ถ้าประเทศใดมีประชากรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่สูง ก็จะทำให้ประเทศนั้นมีการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ เป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

เด็กหญิงณัฐริกา เลาหธรรมทีป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนมารีวิทยา

จังหวัดปราจีนบุรี

รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การที่ดูว่าประเทศใดประเทศหนึ่งเจริญแล้วนั้น ดร.ชนิตที่ชี้ เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา คือ คุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศ นั้นๆ จะต้องมีความคุณภาพทางการศึกษาอยู่ในขั้นดี อันจะส่งผลให้ คุณภาพของงานตามหน้าที่ของของแต่ละคนในสังคมมีประสิทธิ- ภาพดีในระดับหนึ่ง จากนั้นจึงค่อยเริ่มพัฒนาในด้านอื่นๆ ต่อไป ราก ฐานทางการศึกษาที่ดีดังที่ได้กล่าวมานี้ เมื่อมองในทางตรง ย่อมได้ มาจากการสร้างสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศวิทยาที่เหมาะสม ต่อการเรียนรู้ และผู้เรียนจะต้องได้รับอาหารความรู้ที่ครบถ้วน บริบูรณ์ด้วยความรู้ทางวิชาการ และด้านคุณธรรม โดยการจัด กิจกรรมหรือกำหนดวันที่มีความสำคัญด้านการศึกษามากระตุ้น ผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่า “การศึกษา” ไว้ว่า การ ศึกษา หมายถึง “กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของ บุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การ สืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทาง วิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต” จากความหมายที่กำหนดขึ้นสามารถบ่งบอกได้ว่า กิจกรรมที่สามารถจัดขึ้นให้สอดคล้องกับกระบวนการทางการ ศึกษานั้นมีสิ่งใดบ้าง

ตามที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญต่อการศึกษา โดยที่พระองค์ทรงตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้นในปี พ.ศ. 2464 และได้รับการสืบทอดพระราชปณิธานอันแรงกล้าจากอดีตถึงปัจจุบัน ในสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย โดยมีนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการตามกระบวนการให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้เป็นบรรทัดฐานของการศึกษาไทยต่อไป จึงควรมีการกำหนดวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นเพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 มาตรา 24 (6) ที่ว่า “จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” และเนื่องจากในปัจจุบันการจัดลำดับคุณภาพทางการศึกษาของไทย อยู่ในอันดับที่ต่ำกว่าประเทศเวียดนาม ซึ่งแต่ก่อนเวียดนามนั้นขาดการพัฒนาการศึกษามานาน จนกระทั่งเวียดนามมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ต่างจากประเทศไทยที่นับวันจะถดถอยลง จึงต้องจัดให้มีการกระตุ้นทั้งผู้เรียนและครูให้ปรับตัวเองเสียใหม่ และความสำคัญของการศึกษาอีกประการหนึ่ง คือ จะทำให้เกิดการกระจายความก้าวหน้าทางการศึกษาสู่ทุกชุมชนในประเทศชาติ สร้างความทัดเทียมทางการศึกษาตามหลัก 6 ประการของคณะราษฎร ลดความเหลื่อมล้ำในทุกชุมชน

วันการศึกษาแห่งชาติจะเป็นวันที่จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้จักรักการอ่าน มีคุณสมบัติตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือ เก่ง ดี มีสุข โดยวันที่ควร จะกำหนดเป็นวันการศึกษาแห่งชาติ คือ วันที่ 20 สิงหาคม ของ ทุกปี เนื่องจากวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เป็นวันที่มีพระ- ราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ ซึ่ง พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นใน วงการศึกษาไทย เช่น การเปลี่ยนแปลงแนวการสอนของครูจาก การให้ผู้เรียนท่องจำ เปลี่ยนเป็นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการ เรียนรู้ (child center) คิดเป็น ทำเป็น เป็นต้น โดยในวันการศึกษา แห่งชาตินี้จะต้องมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในวันการศึกษาแห่ง ชาติต้องมีการจัดกิจกรรมที่กระจายไปทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย มิใช่เพียงที่กรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะให้เยาวชนในทุกพื้นที่ ได้รับความรู้และสิ่งใหม่ๆ จากการจัดนิทรรศการ

ในวันการศึกษาแห่งชาติที่ต้องจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ควรมี การเปิดตัวนโยบายทางการศึกษาใหม่ๆ โดยภาครัฐบาล จัดให้มี การอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในสังกัดภาครัฐ และเอกชน ให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ เช่นเดียวกับผู้บริหารธุรกิจ ในลักษณะซีอีโอ ซึ่งสอดคล้องกับการปรับให้สถานศึกษามีฐานะ เป็นนิติบุคคลเพื่อความคล่องตัวในการบริหาร และให้ประชาชน ได้เข้าร่วมนำด้วย และที่สำคัญการจัดกิจกรรมนี้เป็นการจัดเพื่อกลุ่ม

เป้าหมาย ก็คือ เยาวชน ต้องจัดการประชาสัมพันธ์ให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย ให้พวกเขาเข้าร่วมงานมากที่สุด จัดให้มีการแสดงผลงานทางวิชาการ ผลงานการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสำคัญมากในโลกยุคอนาคต จัดให้มีการสอนความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นโปรแกรมเร่งด่วน การจัดเวทีที่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้กล้าแสดงออก เช่น เป็นพิธีกร ผู้ประกาศข่าว ได้ปฏิบัติภารกิจจริงต่อหน้าชุมชน โดยแยกเป็น 8 สาขาการเรียนรู้ และกิจกรรมเพิ่มเติมอื่นๆ จัดให้มีเวทีอภิปรายให้เยาวชนได้เสนอความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต จัดการอบรมให้ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการจัดกิจกรรมทั้งในพื้นที่และในสื่อสารสนเทศ เช่น วิทยุ อินเทอร์เน็ต เช่น มีการให้นักเรียนรวมประเมินผลงานทางการศึกษาที่ผ่านมา และติดตั้งโปรแกรมที่ให้ประชาชนช่วยกันบรรจุความรู้ใหม่ๆ ลงในสื่อสารสนเทศ และในพื้นที่ภาคต่างๆ จัดให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการต่างๆ ขึ้น เช่นเดียวกับงานวิชาการสัมพันธ์ของโรงเรียนต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน จัดให้มีชุมนุมให้ประชาชนได้เลือกซื้อหนังสือที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการเล่นเกมส์ต่างๆ เพื่อความบันเทิงและชิงโชครางวัลที่เป็นสื่อความรู้ และที่สำคัญที่จะขาดไม่ได้ คือ การรณรงค์ให้ประชาชนไปเคารพสักการะพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ตามที่ต่างๆ ซึ่งทั้ง 3 พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่

ส่งเสริมด้านการศึกษา และการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเป็นแบบอย่างในการใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และสิ่งที่ขาดไม่ได้ก็อย่างคือ กระทรวงศึกษาธิการควรอนุญาตให้โรงเรียนนำนักเรียนเข้าร่วมงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คงจะเห็นได้ว่าการกำหนดวัน การศึกษาแห่งชาติขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนและครู ร่วมกันใฝ่หาความรู้ตลอดเวลา ดังคำขวัญวันเด็กที่ว่า “รักชาติ รักพ่อแม่ รักเรียน รักสิ่งดีๆ อนาคตดีแน่นอน” มีการจัดกิจกรรม ต่างๆ ขึ้นมากมาย แต่ยังมีได้หมายถึง การประสบความสำเร็จทาง การจัดกิจกรรมที่แท้จริง หากแต่ขาดความร่วมมือจากเป้าหมาย สำคัญที่สุดคือ ผู้เรียน การจัดงานครั้งนี้ก็ไม่เกิดประโยชน์ใดขึ้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเชิญชวนและชักจูงให้กลุ่มเยาวชนเข้ามา ร่วมงานนี้อย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อ ประเทศชาติสืบต่อไป

“รากฐานของบ้านคืออิฐ รากฐานของชีวิตคือการศึกษา”

เด็กชายสุพัฒพงษ์ เหล่าวีรวัฒน์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

จังหวัดชลบุรี

รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษาเป็นกระบวนการการเรียนรู้และค้นคว้าขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อจะทำให้เกิดความเจริญทั้งตนเองและสังคม อีกทั้งเป็นจุดเริ่มในการเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียนทางการศึกษา บทเรียนในชีวิต และบทเรียนในการทำงาน ซึ่งกระบวนการศึกษานั้นมีอยู่หลายแบบหลายประเภท เพื่อที่จะให้เกิดการรับทราบข้อมูล เรื่องราว และนำไปประพฤติดปปฏิบัติในโอกาสที่ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยได้มีวิวัฒนาการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ของประเทศให้การส่งเสริม เช่น พ่อขุนรามคำแหงที่ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น ทำให้อักษรไทยเป็นอักษรเขียน พุดอ่าน จนเป็นอักษรที่ใช้ทางราชการและเป็นอักษรประจำชาติไทย โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศปฏิธานด้านการศึกษาให้คนไทยมีการศึกษาเท่าเทียมกัน ทรงจัดตั้งโรงเรียนเป็นแห่งแรก และมีภาครัฐบาลให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการจัดตั้งโรงเรียนประจำหมู่บ้าน อำเภอและจังหวัดทั่วประเทศ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยตามหัวเมืองใหญ่ในแต่ละภาคของประเทศไทย การจัดตั้งกระทรวงศึกษาธิการ การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และการแต่งปรับปรุงตำราเรียนให้เข้ากับเนื้อหา ข้อเท็จจริงของแต่ละวิชาอย่างสม่ำเสมอ ส่วนทางภาคเอกชนก็มีการจัดตั้งโรงเรียน

วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นมาก เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาของเยาวชนให้ขยายกว้างมากขึ้นเช่นกัน

จากการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาไม่กี่ปีนี้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้การศึกษาของประเทศไทยมีหลักมีฐานที่มั่นคง เด็กนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษาเกิดการตื่นตัว ขวนขวายหาความรู้แก่ตนเอง ส่วนครูอาจารย์จะมีหน้าที่ให้ข้อชี้แนะและคำปรึกษาตลอดจนมีกฎหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับ

“ความรู้เป็นสิ่งไม่ตาย” หรือ **“การศึกษาเป็นสิ่งที่ไม่มีการสิ้นสุด”** ล้วนแต่เป็นคำเปรียบเทียบว่าการศึกษาหาความรู้ นั้นเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาค้นคว้าไม่ว่าความรู้นั้นอาจจะต้องได้มาจากการไปศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน หรือการศึกษานั้นอาจจะไม่ต้องได้มาเพียงจากการอ่านหนังสือ แต่การเรียนรู้เป็นเรื่องที่ผ่านเข้ามาในชีวิตประจำวันของทุกคนที่ทำให้เกิดการคิด วิเคราะห์และนำไปปฏิบัติ หรือที่เราเรียกว่า “ประสบการณ์ชีวิต” ประสบการณ์ชีวิตไม่ใช่มีเพียงหนทางเดียวแล้วแต่ว่าบุคคลนั้นมีความถนัด มีจุดเด่นของตนเองตรงไหนที่จะดึงออกมาปฏิบัติ เพื่อที่จะนำไปสู่อาชีพการงาน ดังคำคม ที่ว่า “ที่สุดของการศึกษา คือ อาชีพ” คนทุกๆ คนล้วนแล้วแต่มีความใฝ่ฝันของตนเองแล้วทำความฝันนั้นให้สำเร็จ แต่คนบางคนอาจไม่ใฝ่ฝันในสิ่งที่ยังไม่ได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตไว้ แต่การศึกษา

ต้องค่อยเป็นค่อยไป ไม่มีใครที่จะเก่งค้างฟ้า คลื่นลูกใหม่ย่อม
เหนือกว่าคลื่นลูกเก่าเสมอ การศึกษาต้องใช้เวลา แล้วเมื่อเวลา
นั้นมาถึงความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาที่จะมีมาอย่างเสมอ
แต่แม้ว่าจะถึงจุดประสบความสำเร็จแล้วแต่ว่าเราจะต้องเรียนรู้
อยู่ตลอดชีวิต ซึ่งจะต้องศึกษาไว้ เพื่อการปรับใช้และปรับปรุง
ต่อไป เมื่อมีการผิดพลาดแล้วต้องแก้ไข ซึ่งในโลกนี้ไม่มีปัญหา
ใดที่จะไม่มีทางแก้ไขได้ โดยหลักการแก้ปัญหา ก็คือประสบการณ์
ซึ่งประสบการณ์ ก็คือการศึกษา

สำหรับวันการศึกษาแห่งชาติ ควรจะเป็นวันที่ 5 กุมภาพันธ์
ของทุกปี เพราะเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงได้ประกาศพระราชปณิธานด้านการศึกษา
ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลได้ศึกษาเล่าเรียน
อย่างเต็มที่ให้คนไทยมีการศึกษาเท่าเทียมกัน และทรงมีพระ
ราชดำริว่า

“วิชาหนังสือเป็นต้นเค้าของความเจริญของบ้านเมือง
มากกว่าวิชาอื่นๆ บุคคลที่ได้เล่าเรียนให้รู้จริงแล้ว ก็จะทรงซุบ
เสียงให้มียศศักดิ์รับราชการโดยไม่เลือกว่าจะมีชาติตระกูล
สูงต่ำ ประการใด” ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาที่มีผู้มีการ
ศึกษาจะได้เข้ารับราชการ ให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญ
และสร้างความสนใจแก่ประชาชน เยาวชนที่มีบทบาททางการ

ศึกษาได้มีจิตสำนึกที่ดีที่จะศึกษา ซึ่งจากการที่พระองค์ได้ให้ความสำคัญแก่การศึกษา พระองค์ทรงส่งพระราชโอรสและพระราชธิดา ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ไปศึกษาต่าง-ประเทศด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และทรงเสด็จเยือนต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้นำเอาความเจริญก้าวหน้าของอารยประเทศมาปรับปรุงพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากในสมัยนั้นประเทศไทยมีรถไฟ จัดตั้งกระทรวง ยกเลิกระบบไพร่ และทาส ตลอดจนประชาชนภายในประเทศมีระบบสาธารณสุข-โรคที่ดี เป็นต้น

กิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติ ควรจะมีการ อ่านสารสน์ของนายกรัฐมนตรี ที่กล่าวถึงความสำคัญของวันการศึกษาและขอให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ตลอดจนขอบขอบคุณครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้ตั้งใจทุ่มเทแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงานเพื่อเด็กและเยาวชนเพื่อให้การศึกษาไทยเจริญก้าวหน้าและมีคุณภาพอันจะส่งผลให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองและสงบสุข การอ่านสารสน์ของนายกรัฐมนตรีจะอ่านในพิธีเปิดงานวันการศึกษาแห่งชาติ ควรเน้นกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน บุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครอง ซึ่งจะนำกิจกรรมที่เรียกว่า “Open House” หรืองานเปิดบ้านแสดงผลงานวิชาการมาเป็นกิจกรรม

ในวันการศึกษา โดยจะทำให้รูปแบบของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น สอดคล้องกับการศึกษา มีการแสดงผลงานครู ผลงานนักเรียน รายงานผลการจัดการศึกษา เช่น จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการสอน และเสนอแผนปฏิบัติการของปีการศึกษาต่อไป ซึ่งงานนี้เป็นการเสนอระบบการจัดการในโรงเรียนเป็นภาพกว้าง เน้นทิศทาง วิสัยทัศน์ จุดหมาย เป้าประสงค์ของโรงเรียน และการดำเนินงานเพื่อบรรลุหลักการที่ตั้งไว้ทั้งการวางแผน การดำเนินงาน จะเป็นการรายงานสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน แต่ งานนี้ไม่มีการปิดโรงเรียน ซึ่งเป็นจุดที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษา ดูกิจการของโรงเรียน ส่วนนักเรียนก็จะได้มีโอกาสประกวดทักษะด้านต่างๆ ที่สะท้อนให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็น จุดมุ่งหมายของการศึกษา สร้างความสนุกสนาน มุ่งให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และความสุขควบคู่กันไป และเป็นการประชาสัมพันธ์หน่วยงานทางการศึกษา สำหรับสถานที่ที่จะจัด วันการศึกษาแห่งชาติควรจะเป็นโรงเรียน เขตอำเภอ เขตพื้นที่ การศึกษาหรือศูนย์รวมของจังหวัด

ในภาวะสถานการณ์ปัจจุบันบุคคลที่มีการศึกษาในระดับสูง จะมีข้อได้เปรียบทางการงานอาชีพกว่าผู้อื่น เพราะโลกยุคใหม่เป็นการแข่งขันกันด้วยสมอง สติปัญญาการเรียนรู้ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาทัดเทียมกับความเจริญ
เหล่านี้ ก็คือ “การศึกษา” ในวันการศึกษาแห่งชาติที่จะมีการจัด
ตั้งขึ้นนั้น นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครูอาจารย์ ผู้ปกครองกำลัง
ให้ความสำคัญและรอยยิ้มที่จะยกระดับการศึกษาของชาติให้
ดีขึ้น

เด็กชายพงษ์พัฒน์ ปัญญาณะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสันทรายวิทยาคม

จังหวัดเชียงใหม่

รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

“ วันการศึกษาแห่งชาติ ย่อมเป็นวันที่ประชาชนทุกคนจะได้ร่วมกิจกรรมกันอย่างเต็มที่ ดังนั้นกิจกรรมที่ควรจัดขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติที่นอกเหนือจากกิจกรรมสันตนาการทั่วไปคือ การรวบรวม “แหล่งการศึกษาเรียนรู้แบบครบวงจร” มาไว้เป็นจุดเด่นของงาน ”

วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
| ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ |
๒๕๖๓ | ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ |
๒๕๖๓ | ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ |

“การเล่าเรียนในบ้านเมืองเราจะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะอุตสาหะจัดขึ้นให้เจริญจงได้” พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5

เป็นที่ยอมรับว่า การศึกษาคือบ่อเกิดแห่งปัญญาและความเจริญทั้งปวง เปรียบดังโคมทองนำทางชีวิตไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาของประชาชน ด้วยทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกลถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศสยามในอนาคต ดังนั้นหากจะมีสักวันหนึ่งที่เป็นดังสัญลักษณ์ของความก้าวหน้า เปรียบเสมือนวันแห่งกำลังใจ และเป็นวันแห่งมิตรภาพรวมอุดมการณ์ที่ปัญญาชนทั้งหลายจะได้แลกเปลี่ยนโลกทัศน์และมุมมอง...วันนั้นคือ **“วันการศึกษาแห่งชาติ”**

หากมองย้อนไปในอดีต เมื่อครั้งดินแดนแห่งนี้ยังมีชื่อว่าสยาม การสื่อสารและการสืบทอดภูมิปัญญาไทยจากบรรพบุรุษสู่ชนรุ่นหลังเป็นไปด้วยความยากลำบาก จนบางส่วนต้องสูญสลายไปพร้อมกับชีวิตคนหนึ่งๆ เนื่องจากไม่มีการจารึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพราะในสมัยนั้นผู้ที่ได้รับการศึกษาคือพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่เท่านั้น เมื่อขาดการพัฒนาการศึกษา ก็เหมือนการเดินทางในความมืดมดน้อยไม่สามารถแสวงหาเส้นทางอันนำไปสู่ความก้าวหน้าได้ แต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศพระราชปณิธานด้านการศึกษาเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ในรัชสมัยของพระองค์ดังที่ได้ัญเชิญ

มาไว้ข้างต้นเพื่อให้คนไทยมีโอกาสได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน จึงเปรียบเสมือนแสงแห่งอรุณรุ่งส่องสว่างเบิกทางแห่งการพัฒนาถึงความปิติซาบซึ้งแก่พสกนิกรชาวสยามเป็นอย่างยิ่ง

การประกาศพระราชปณิธานครั้งนี้ไม่เพียงแต่ส่งผลให้บังเกิดสิริมงคลอันเป็นนิมิตหมายของความวัฒนาสถาพรของประเทศเท่านั้น แต่ยังเป็นยุทธวิธีเพื่อการธำรงรักษาเอกราชของชาติไว้ด้วย เนื่องจากชาวตะวันตกที่มุ่งล่าอาณานิคมมักกล่าวอ้างกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่จะเข้ามาช่วยพัฒนาให้ประชาชนรู้หนังสือ ในกาลนั้นพระองค์ทรงใช้พระปรีชาสามารถปฏิรูปบ้านเมืองทุกระบบ ทั้งการศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม การสื่อสาร การเมืองและการปกครอง ส่งผลให้ “สยาม” คงความเป็นเอกราชเพียงชาติเดียวในภูมิภาคนี้ อย่างสมศักดิ์ศรี ดังนั้นเราจึงควรถือวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็น “วันการศึกษาแห่งชาติ” เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ และเพื่อเป็นการแสดงพลังทางการศึกษาซึ่งสมควรได้รับการยกย่องกำหนดให้เป็นวันสำคัญที่เป็นวันหยุดราชการวันหนึ่งของไทย

“วันการศึกษาแห่งชาติ” ย่อมเป็นวันที่ประชาชนทุกคนจะเข้าร่วมกิจกรรมกันอย่างเต็มที่ ดังนั้นกิจกรรมที่ควรจัดขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติที่นอกเหนือจากกิจกรรมสันตนาการทั่วไปคือการรวบรวม “แหล่งการศึกษาเรียนรู้แบบครบวงจร” มาไว้เป็นจุดเด่นของงาน

คำว่า “แหล่งการศึกษาเรียนรู้แบบครบวงจร” ในที่นี้หมายถึง แหล่งการศึกษาเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีระบบและเกิดประสิทธิภาพอันประกอบด้วย การสังเกตการณ์ การตั้งปัญหา การเรียนรู้ การทดลองปฏิบัติ การสรุปผลและการปรับปรุงแก้ไข หรืออาจกล่าวได้ว่าการศึกษาที่ครบถ้วนด้วยคุณสมบัติต้องฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น นั่นเอง

กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิผลทางการศึกษาสูงสุด ต้องเริ่มที่กระตุ้นเตือนให้คนตระหนักใน ความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่เปิดกว้างเสรี อาจทำได้โดยการประกวดสุนทรพจน์เพื่อปลุกใจผู้ฟังเกี่ยวกับเรื่องการศึกษากับความเจริญของบ้านเมืองไทยเปรียบเทียบกับต่างชาติ การแจกแผ่นพับประกอบป้ายนิเทศเกี่ยวกับยุคแห่งศิลปวัฒนธรรมการของประเทศต่างๆ การจัดนิทรรศการแสดงวิวัฒนาการของการศึกษาไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และการเสวนาระหว่างนักการศึกษาและประชาชน เรื่องการปฏิรูปการศึกษา เป็นต้น

เมื่อผู้เข้าชมงานเกิดความตระหนักในความสำคัญของการศึกษาแล้วจึงควรส่งเสริมในส่วนของความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ จากสิ่งรอบตัว ความกระตือรือร้นเหล่านี้เกิดได้จากความน่าสนใจของเครื่องมืออันทันสมัยที่สร้างนวัตกรรมต่างๆ เช่น สื่อการเรียนการสอนที่ได้รับรางวัลจากกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานอื่นๆ โปรแกรมห้องเรียนจำลองที่สามารถ

โต้ตอบกับนักเรียนได้ และที่สำคัญคือร้านของหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กลุ่มผู้ประกอบการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่สร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยให้มีชื่อเสียง เป็นต้น ซึ่ง**ความรู้รอบตัวเหล่านี้เป็นประสบการณ์ที่มนุษย์ปรารถนาจะเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะการศึกษาไม่ได้ถูกจำกัดไว้เพียงในตำราเรียน**

กิจกรรมหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกระแสความนิยมในการศึกษาเป็นอย่างยิ่งคือ กิจกรรมแนะแนว เนื่องจากงานแนะแนวประกอบด้วยแบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบด้านจิตวิทยา ข้อมูลทุนการศึกษา และรายละเอียดของระบบการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งสามารถปรับรูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจโดยเชิญนักเรียนทุน หรือนักเรียนตัวแทนโอลิมปิกวิชาการมาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ มุมมอง อีกทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเยาวชนที่มาร่วมงาน รวมไปถึงเชิญหน่วยงานที่มีบทบาทเรื่องนี้โดยตรง เช่น สำนักงานข้าราชการพลเรือน ชุมรมบัณฑิตแนะแนว กองบรรณาธิการนิตยสารการศึกษา ฯลฯ มาร่วมงานด้วย ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความหลากหลายทางโลกทัศน์แล้วยังเป็นแนวทางให้สามารถติดตามข่าวสารการศึกษาผ่านทางสื่อเหล่านี้ได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากความรู้และความสนุกสนานในกิจกรรมในงานแล้ว สิ่งที่ตั้งใจดูใจประชาชนให้เยี่ยมชมงานได้ตลอดก็คือรางวัล ของที่ระลึก โดยอาจมีการจัดทำบัตรเพื่อประทับตราประจำซุ้มต่างๆ

เพื่อแลกรับของที่ระลึก และเพื่อให้สอดคล้องกับโครงการรักการอ่าน ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนโยบาย “ให้หนังสือเป็นของขวัญ” ดังนั้น ของที่ระลึกของงานนี้จึงควรเป็นหนังสืออย่างไม่มีข้อสงสัย

“วันการศึกษาแห่งชาติ” นี้แม้ในทางนิตินัยจะถูกกำหนดไว้เพียงปีละเพียงหนึ่งวัน แต่ทว่าในความเป็นจริงแล้ว “วันการศึกษาแห่งชาติ” คือทุกวันที่มนุษย์เกิดมาสัมผัสมาตุโลก และยังคงอยู่ในทุกเวลาชีวิตเลยทีเดียว เพราะมนุษย์ดำเนินชีวิตด้วยการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และแก้ไขปัญหาจนสามารถเติบโตพึ่งตนเองจนกลายเป็น “ทรัพยากรมนุษย์” อันเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศชาติให้ก้าวไกลสู่สากล เราทุกคนจึงควรให้ความสำคัญในการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและใส่ใจรวมกิจกรรมวันการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การศึกษาเป็นดังปুষุบำรุงต้นกล้าแห่งทรัพยากรมนุษย์ให้เจริญงอกงาม

เปรียบแสงทองส่องทางสร้างชีวิต
ประเสริฐแท้ที่สุดนั่นคือปัญญา
การศึกษาเปิดประมวลงนโลกกว้าง
รู้ถูกผิดจิตใจต่ำไม่กล้ากราบ

ไม่หลงผิดก้าวอย่างอย่างรู้ค่า
ก่อศรัทธาเกิดศาสตร์ศิลป์น้อยบาย
สืบสรรค์สร้างด้วยนิยามความมุ่งหมาย
แม้ชีพวายยังคงค่าปัญญาชน

นางสาวพรพรหม โรจนกิริติกานต์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

กรุงเทพมหานคร

รางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทรัพยากรมนุษย์จัดได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประเทศชาติจะพัฒนาได้นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับการเงินหรือทรัพยากรธรรมชาติเพียงเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับคุณภาพของมนุษย์ที่จะสามารถจัดการกับทรัพยากรอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้เกิดความสมดุลในสภาพแวดล้อม ดังนั้นการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงต้องเน้นการพัฒนาที่ “ตัวคน” เพื่อส่งเสริมศักยภาพของคนทุกคนตั้งแต่เกิดไปจนตลอดชีวิต ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการประกอบอาชีพ รวมทั้งสามารถปรับตัวให้มีชีวิตที่เป็นปกติสุขได้ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การศึกษาเป็นขบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยอาศัยรูปแบบต่างๆ ทั้งการศึกษาที่จัดตามระบบโรงเรียนและการศึกษาที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิตหรือการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาการด้านการศึกษาของไทย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูงจากพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ นับตั้งแต่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนหลวงขึ้นในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2414 เพื่อให้พระราชวงศ์และข้าราชการที่ถวายตัวเข้ารับราชการที่กรมมหาดเล็กส่งบุตรหลานเข้าเรียน โดย

ใช้พระตำหนักสวนกุหลาบเป็นโรงเรียน ในปีพุทธศักราช 2424 ได้ตั้งโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรขึ้นที่วัดมหารณพารามเป็นแห่งแรก และในพุทธศักราช 2527 ได้ตั้งกรมศึกษาธิการเพื่อรับผิดชอบการศึกษาของประเทศ ในเรื่องความสำคัญของการศึกษานี้พระองค์ได้ทรงมีพระราชดำรัสว่า **“การเล่าเรียนในบ้านเมืองเรา นี้ จะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่งซึ่งฉันจะอุตส่าห์จัดขึ้นให้เจริญจงได้”**

จากพระมหากษัตริย์คุณในองค์พระปิยมหาราชของปวงชนชาวไทยที่ได้ทรงวางรากฐานทางการศึกษาในประเทศไทย ประกอบกับพระปรีชาญาณขององค์พระมหากษัตริย์ไทยในลำดับต่อๆ มาที่ได้สนองพระบรมราโชบายในทางการศึกษา ทำให้การศึกษาของไทยมีความเป็นปึกแผ่น มั่นคง และพัฒนาขึ้นอย่างมีระบบ จวบจนมาถึงรัชสมัยปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงสนพระราชหฤทัยในการศึกษาของชาติเป็นอย่างยิ่ง เป็นที่ประจักษ์แก่อาณาประชาราษฎร์ทุกหมู่เหล่าตลอดมา มีพระบรมราโชบายส่งเสริมการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ การศึกษานอกระบบ การศึกษาทางไกล การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การพัฒนาวิชาการและวิจัย การพระราชทานทุนการศึกษา เป็นอาทิ การพัฒนาพลเมืองให้มีคุณภาพด้วยการให้การศึกษาเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ และมีฐานะความเป็นอยู่

ดีขึ้น เป็นพระราชปณิธานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

จากพระเมตตาคุณ พระปัญญาคุณ และพระบริสุทธิ์คุณของ สมเด็จพระบรมชนกนาถ ผู้ทรงคุณอันประเสริฐแก่ประชาชาติ ไทยทั้งสองพระองค์ที่ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการ เป็นคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่การพัฒนาการศึกษาของไทย จนเป็นที่ประจักษ์ในพระปรีชา พระบรมราชาบายและพระราชดำริ อันล้ำลึกและสายพระเนตรที่กว้างไกลในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ด้วยทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาว่าเป็น เครื่องมือที่ทำให้คนมีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถในการ ประกอบอาชีพช่วยเหลือตนเองและพัฒนาประเทศให้เจริญ ก้าวหน้าได้ คุณานุประโยชน์ที่ทั้งสองพระองค์ได้ทรงปฏิบัติยอม เป็นอนุสรณ์เตือนให้ชาวไทยทั้งหลายตระหนักในพระปรีชาคุณ อันล้ำเลิศ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณไปชั่วกาลนาน ใน โอกาสที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กำหนดให้มีการจัด ตั้งวันการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมทาง การศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงเสนอว่าควรกำหนดให้ตรงกับ วันที่ 30 พฤศจิกายน ของทุกปี ซึ่งตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ จัดตั้งโรงเรียนเป็น แห่งแรก และเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล- อดุลยเดชทรงสอนเรื่องฝนหลวงให้กับนักเรียนวังไกลกังวล

หลักการในการจัดงานวันการศึกษาแห่งชาติ คือ เพื่อจะได้ เสด็จพระเกียรติในพระมหากษัตริย์คุณของพระบรมชนกพระบรมราช ทั้งสองพระองค์ที่มีต่อการศึกษาของไทย เพื่อประกอบพิธีระลึก ถึงพระคุณของบูรพาจารย์ เพื่อส่งเสริมความสามัคคีและความ เข้าใจอันดีระหว่างครู นักเรียน และประชาชน และเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติครูอาจารย์ และผู้ทรงภูมิปัญญาให้เป็นครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูภูมิปัญญาไทย ในฐานะของผู้ให้การปฏิรูปการ เรียนรู้ ซึ่งการจัดกิจกรรมวันการศึกษาแห่งชาติอาจนำหลักการ และกิจกรรมในวันครูมาเป็นพื้นฐาน เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยง ในระบบการศึกษาของไทย

รูปแบบงานวันการศึกษาแห่งชาติควรจะมีกิจกรรม 3 ประ- เภทใหญ่ๆ คือ กิจกรรมส่วนแรกประกอบด้วยกิจกรรมเทิด พระเกียรติพระมหากษัตริย์ทั้งสองพระองค์ การจัดนิทรรศการ เกี่ยวกับวิวัฒนาการทางด้านการศึกษาของไทย การปาฐกถา พิเศษเกี่ยวกับเส้นทางการปฏิรูปการศึกษา เป็นต้น กิจกรรมส่วน ที่สองประกอบด้วยพิธีทำบุญตักบาตร พิธีรำลึกถึงพระคุณ บูรพาจารย์ การปฏิญาณตนของครู พิธีมอบรางวัลและประกาศ เกียรติคุณในฐานะครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูภูมิปัญญา ไทย กิจกรรมส่วนสุดท้ายประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความ สามัคคีและความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหารการศึกษา ครู นักเรียน และประชาชน เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดงานรื่นเริง

ต่างๆ มีการมอบบัตรครุฑเพื่อให้ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน ได้ส่งความเคารพและปรารถนาดีไปยังคุณครูในวันนี้

จากแนวความคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ลงมติให้มีการกำหนดวันการศึกษาแห่งชาติเพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการศึกษา การเทิดพระเกียรติบุคคลสำคัญในวงการศึกษาไทย และควรเป็นวันแห่งการรำลึกถึงความสำคัญของครูในฐานะที่เป็นผู้เสียสละ ประกอบคุณงามความดี เพื่อประโยชน์ของชาติและประชาชนเป็นอันมาก ซึ่งในการจัดงานวันการศึกษาแห่งชาติควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาการศึกษาของไทยให้ก้าวหน้าต่อไป

นายไพฑูลย์ เลิศวงศ์เผ่าพันธุ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนแจรงวณิชวิทยา

กรุงเทพมหานคร

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาเป็นรากฐานเบื้องต้นของการพัฒนาคน ส่งผลพัฒนาชาติบ้านเมือง ทุกประเทศพยายามส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่หลากหลายรูปแบบ การศึกษาของประเทศไทยมีการพัฒนามาโดยลำดับนับร้อยปี เริ่มตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์คิดค้นอักษรไทยขึ้น สมัยโบราณ การศึกษาผูกพันกับวัดวาอาราม พระพุทธศาสนา ผู้ชายเมื่ออายุครบ 20 ปี ทำการอุปสมบทก็ได้ศึกษาด้านแพทย์แผนไทย โหราศาสตร์ การคัดเขียนและเรียนเลข พระภิกษุเป็นผู้สอน ผู้หญิงคนใดที่ครอบครัวฐานะดีมีโอกาสได้รับการอบรมบ่มนิสัยการฝีมือ เย็บปักถักร้อย การปรุงอาหาร โดยส่งไปอยู่กับเจ้านายในวังในราชสำนัก แต่บุตรหญิงของคนธรรมดาสามัญไม่ได้เรียนอย่างผู้ชายหรือบุตรหญิงของครอบครัวที่มีฐานะดี จึงอยู่กับเหยาเฝ้าเรือนรอบเป็นแม่บ้านต่อไป การศึกษาจึงไม่ทั่วถึงถูกจำกัดอยู่ในวงแคบ

แนวคิดการศึกษาเรียนรู้อันรุ่งเรืองของชาติเราได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตก ที่เดินทางมาติดต่อค้าขายตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 2054 จวบจนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงมีสายพระเนตรยาวไกล จึงคิดวางรากฐานด้านการศึกษาของชาติอย่างรอบรู้ รวมทั้งมีพระราชประสงค์จัดการศึกษาให้แก่ประชาชนชาวไทยทุกๆ ไปด้วย ทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าดิศวรกุมารซึ่งต่อมาคือสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ จัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกขึ้น

ที่ “วัดมหรณพาราม” ตำบลเสาชิงช้า เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2427 เปิดโอกาสให้บุตรหลานของประชาชนทั่วไปได้เข้าศึกษาหาความรู้ มีปิดกั้นแบ่งแยก นับเป็นโรงเรียนหลวงแห่งแรกที่เปิดหูปเปิดตาแก่สามัญชนทั่วไปได้ศึกษาหาความรู้ จักได้เป็นพลานุภาพเข้ามารวมพัฒนาสังคม ชชาติบ้านเมืองอย่างเข้มแข็งต่อไป

เป็นที่น่าภาคภูมิใจยิ่งนักที่หลังจากนั้น พระองค์ทรงจัดให้วัดเป็นโรงเรียนสอนหนังสือทั่วพระราชอาณาจักร จนถึง พ.ศ. 2430 ได้จัดตั้งกรมธรรมการ รับผิดชอบจัดการเล่าเรียนทั้งปวง และได้ยกฐานะเป็นกระทรวงธรรมการในเวลาต่อมา “วันที่ 30 พฤศจิกายน 2427” จึงเป็นวันที่ก่อกำเนิดโรงเรียนหลวงขึ้นเป็นแห่งแรกก่อนการก่อตั้งกระทรวงด้านการศึกษาด้วยซ้ำไป ก้าวต่อมาจึงมีโรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก การศึกษาด้านวิชาชีพ เช่น โรงเรียนแพทย์ของกรมพยาบาล ต่อมาคือ โรงเรียนราชแพทยาลัย โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ต่อมาคือโรงเรียนราชวิทยาลัย กระทั่งก่อกำเนิดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันเป็นสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย ดังนั้น เราจึงเห็นว่าการก่อกำเนิดโรงเรียนวัดมหรณพาราม จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาของชาติอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งนัก

นอกจากนี้แล้ววันที่ 30 พฤศจิกายน ยังเป็นวันที่คนไทยได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาชาติไทยในเวลาต่อมา

อย่างมหาศาล กล่าวคือเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบัน ทรงสอนเรื่อง “ฝนหลวง” แก่นักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล ซึ่งฝนหลวงเป็นแนวคิดใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงริเริ่มและนำมาใช้ในวงการเกษตรของประเทศ ตั้งแต่วันที่ 14 พฤศจิกายน 2498 48 ปีที่ผ่านมาคนไทยต่างได้เรียนรู้ถึง “ฝนหลวง” ว่ามีส่วนเสริมส่งค้ำจุนให้บ้านเมืองอยู่รอดปลอดภัยอย่างไร ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะยุคที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหดหายไปมากมาย ฝนหลวงเป็นพัฒนาการด้านเกษตร คือให้นำอันเป็นปัจจัยการทำมาหากินของคนไทย เรื่องนี้เป็นพระราชดำริอันชาญฉลาดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จนได้รับการยกย่องเทิดทูนว่าพระองค์เป็นพระบิดาแห่งฝนหลวง นับว่าเป็นเรื่องใหญ่และยิ่งใหญ่มหาศาล

เมื่อพระองค์ทรงสอนเรื่องฝนหลวงให้นักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2537 วันนั้นจึงมีความสำคัญทำให้คนไทยได้รู้จักคิด เรียนรู้ว่าคนเราสามารถดัดแปลงอากาศ แก้วิกฤตในความไม่แน่นอนของฝนธรรมชาติได้ ก่อให้เกิดผลประโยชน์อันเนืองนิตย์ นักวิชาการถือว่าเรื่อง “ฝนหลวง” เป็นสุดยอดในศาสตร์ด้านนี้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติการ จนก้าวสู่ความเป็นยอดของกลุ่มประเทศอาเซียน นำเกียรติภูมิมาสู่ชาติไทย แก้ปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนของประชาชนได้คณานับ ทำให้

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม
ลดน้อยลง

การจัดกิจกรรมในวันดังกล่าว มีแง่คิดมากมาย ทั้งการอนุรักษ์
สิ่งดีๆ ที่มีอยู่ การเสริมสร้างสิ่งใหม่ๆ เปิดหูเปิดตาประชาชน
ไม่ว่าเรื่องของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เรื่องของภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษ
ได้สั่งสมมานานนม การรู้จักคิด รู้จักทำเรื่องของตนทางสังคมที่
เราควรคำนึง และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาและ
ประเทศชาติต่อไป แม้กระทั่งเรื่องของสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ควร
จัดขึ้นมีดังนี้

1. การนำเสนอสิ่งดีๆ ที่มีในอดีต อันเป็นเรื่องของภูมิปัญญา
ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ทูหนทางสังคมที่มีอยู่มากมาย เพื่อ
ให้คนรุ่นปัจจุบันทุกคน ทุกเพศวัย ได้ใส่ใจและเห็นความสำคัญ มี
ความผูกพัน ช่วยกันอนุรักษ์สืบสาน แปรเป็นพลังสร้างความสามัคคี
ในกลุ่ม ชุมชน เพราะสิ่งเหล่านี้ได้ถักทอเชื่อมโยงให้สังคมไทยมีความ
เป็นปึกแผ่น เข้มแข็ง ผู้คนอยู่กันด้วยความเอื้ออาทร ก่อให้เกิด
สันติสุข

2. การนำเสนอสิ่งประดิษฐ์คิดค้นใหม่ๆ แสดงถึงความก้าว
หน้าของวิทยาการสมัยใหม่ เทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร อันส่งผล
ให้การศึกษาเรียนรู้กว้างขวางและเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรา
ต้องปลูกให้นักเรียน ครูอาจารย์ ประชาชนทั่วไปตื่นตัวหันโลก

ทันเหตุการณ์ รู้จักคิดวิเคราะห์หาสิ่งดีๆ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในสภาพสังคมปัจจุบันได้อย่างกลมกลืน

3. การประชาสัมพันธ์เชิงรุก ปลูกจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายทุกภาคส่วนตื่นตัว รู้จักพัฒนาตนเอง ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน เขามารับผิดชอบชุมชน สังคมร่วมกัน มีใช้คิดว่าเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานการศึกษาด้านเดียว กระตุ้นให้คนในสังคมมีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะการดำรงชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างราบรื่น

การนำเสนอต้องทำในรูปโครงการ นิทรรศการ การสาธิต การประชุมสัมมนา การจัดเวทีประชาคมให้คนในชุมชนและประชาชนทั่วไป บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันคิด ร่วมวิเคราะห์หาข้อเสนอแนะ กลยุทธ์พัฒนาที่เหมาะสมมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาของชาติต่อไป ทุกด้าน ทั้งวิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเกษตร สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ได้ รู้จักคิดวิเคราะห์มากกว่าท่องจำ

ดังนั้น วันที่ 20 พฤศจิกายน จึงสมควรกำหนดเป็น “วันการศึกษาแห่งชาติ” เพื่อทุกคนจักได้รำลึกถึงคุณงามความดีแห่งพระพุทธเจ้าหลวง ที่ทรงมีพระคุณต่อวงการการศึกษาของชาติขนาน

ใหญ่ การได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงริเริ่มฝนหลวงอันจักเป็นแนวทางให้คนไทยรู้จักเรียนรู้ รู้จักคิดสิ่งดีๆ เพื่อนำพาชาติบ้านเมืองอันเป็นที่รักยิ่งให้เจริญมั่นคงสืบไป

นายวิวัฒน์ วิชิตเชื้อ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

พ่อขุนรามวงมระบือเรื่องอักษร เพื่อขจรลายสือไทยในสยาม
ต้นตำรับอักษรไทยเลื่องลือนาม ล้วนเกรงขามชาติไทยเรามีดี
ร้อยอักษรร้อยเรียงเป็นหนังสือ ชาติรวมมือสร้างสรรค์ไทยสุธี
วางรากฐานการศึกษาด้วยปราชญ์ ไทยจึงมีชาติธำรงยงสืบมา
กาลเวลาผ่านไปยิ่งตระหนัก ความรู้เหมือนความรักเป็นหนักหนา
ยิ่งละเลยเสื่อมสลายตามเวลา เหมือนธाराชอกซอนไม่ย้อนคืน
ถึงเวลาที่ไทยต้องขบคิด ให้ชีวิตสร้างสรรค์วันสดชื่น
การศึกษาชาติไทยจะยั่งยืน ถ้าว่านหมื่นดวงใจสร้างวันการศึกษา

หากการศึกษามีค่าเป็นทองได้ ทรัพย์สินของมีค่าคงเป็นได้
แค่กรวดทรายเท่านั้น คนเรานั้นแม้ไม่มีทรัพย์สินเป็นนับแสน แต่หาก
ปราศจากความรู้ไม่ ทรัพย์สินนั้นก็มอันเสื่อมสลายหายไปได้ แต่ถ้า
คนเรามีความรู้ แม้จะมีแค่เพียงหางอึ่ง ก็สามารถนำพาชีวิตให้
ดำเนินไปอย่างมีความสุข สร้างความเจริญอกงามแก่ชีวิตได้
จะเห็นได้ว่าความรู้มันสำคัญต่อชีวิตเป็นอย่างมาก

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ชาติไทยพยายามส่งเสริมให้วาง
รากฐานการศึกษาของชาติอย่างมั่นคง ตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหง
ได้ประดิษฐ์ลายสือไทยขึ้นมา จุดเริ่มต้นของการศึกษาก็เริ่มขึ้น แม้
ชาติไทยจะถูกปกครองโดยกษัตริย์หลายพระองค์ด้วยกัน แต่ทุก
พระองค์ก็มีพระราชประสงค์อย่างเดียวกันคือ ส่งเสริมการศึกษา
ของบุคคลในชาติ จนมาถึงในปัจจุบัน ยุคแห่งการศึกษาที่ไร้พรม
แดน คุณภาพของประเทศจะดีขึ้นก็ต่อเมื่อคุณภาพของประชากร

ในประเทศสูงชันด้วย สิ่งเดียวที่ทำให้คุณภาพของประชากรจะสูง
ขึ้นได้ คือ การศึกษานั้นเอง ในปัจจุบันการศึกษาจึงมีความสำคัญ
อย่างยิ่ง โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชนที่เราต้องปลูกฝังการศึกษา
ตั้งแต่ยังเยาว์วัยเพื่อพัฒนาไปเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ
เป็นกำลังของชาติที่มั่นคงแข็งแรงอีกด้วย การศึกษาในปัจจุบันมี
การพัฒนาเติบโต เจริญก้าวหน้ามากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งศึกษาก็เหมือน
กับยิ่งเปิดโลกของเราใบนี้ให้กว้างขึ้นอย่างไม่มีขอบเขต แต่ในขณะ
เดียวกันที่โลกทุกวันกำลังพัฒนาก้าวไปข้างหน้า แต่จะมีสักกี่คน
ที่จะตระหนักเห็นความสำคัญกับการศึกษาอย่างจริงจัง

ในหลายๆ ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ได้มีการกำหนด
วันการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนทุกคนในประเทศเห็นความ
สำคัญของการศึกษา ด้วยเหตุนี้สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ประเทศไทย
ของเราต้องมีการกำหนดให้มีวันการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้
ประชาชนชาวไทยทุกคนได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการศึกษา
ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นที่จะเสนอวันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันการ
ศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากวันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันที่ประเทศไทย
ได้ประกาศการใช้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติเป็นฉบับแรก ซึ่ง
พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เกิดจากการรวมพลังทางความคิด
และการพิจารณาจากประชาชนทั่วไปอย่างแท้จริง ซึ่งวันนี้ถือได้ว่า
ประเทศไทยได้ประกาศอย่างชัดเจนว่า ไทยเราตระหนักและเห็น
ความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างมาก จนกำหนดเป็นกฎหมาย

ที่มาจากความคิดเห็นของประชาชนที่ร่วมมือร่วมใจกัน และวันนี้
ยังนับเป็นจุดเริ่มต้นในการปฏิรูปการศึกษาที่ได้เปิดโอกาสให้
ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูปการ
ศึกษาอย่างทั่วถึง และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ ในช่วงเดือน
สิงหาคม เป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม เพราะเดือนสิงหาคม
เป็นเดือนที่มีการจัดกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ หากมีการจัดกิจกรรม
วันการศึกษาแห่งชาติ ก็จะเป็นกิจกรรมที่สามารถจัดต่อเนื่องกันได้
โดยมีความสำคัญทั้งสิ้น เมื่อเรากำหนดวันการศึกษาได้แล้วก็ย่อม
ต้องสร้างสีสันให้แก่วันการศึกษานั้นคือ การจัดกิจกรรมนั่นเอง
กิจกรรมครั้งนี้ควรจัดให้บุคคลทุกรุ่น ทุกวัย และทุกคน ตระหนัก
ถึงความสำคัญของการศึกษา โดยเริ่มจากสถานศึกษา ควรจัดให้
มีกิจกรรมนิทรรศการแสดงผลงานทางการศึกษาให้เด็ก ๆ เยาวชน
นักเรียน นักศึกษา ได้เข้าร่วมทุกคน ในระดับคณะกรรมการ
สถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อ
วางแผนในการพัฒนาการศึกษายิ่งขึ้นไป ส่วนในระดับกระทรวงนั้น
ควรจัดนิทรรศการจัดการศึกษาในรอบปี และควรมีการแถลง
รายงานผลการจัดการศึกษาในรอบปีให้ประชาชนได้รับทราบ และ
แถลงนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการให้
ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความ
เจริญก้าวหน้าของการศึกษาไทย และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่
ประชาชนไทยเพิ่มมากขึ้น

วันการศึกษาแห่งชาตินั้นเป็นดังสัญลักษณ์ให้คนไทยทั้งชาติเห็นความสำคัญของการศึกษา สิ่งใดๆ ในโลกหากละลายขาดการดูแลเอาใจใส่ให้ความสนใจ ก็ย่อมมีวันสูญสลายเป็นธรรมดา การศึกษาของไทยเราก็เช่นกันถ้าได้รับการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขสม่ำเสมอ นับวันก็ย่อมเจริญงอกงามยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญที่สุดคือความร่วมมือของคนทุกคนในชาติที่ต้องร่วมมือ ร่วมพลังร่วมใจกันสร้างสรรค์ให้การศึกษารองชาติไทยเราเจริญสืบต่อไป

นางสาววรารักษ์ อีจะสิกะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัยตรัง

จังหวัดตรัง

รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและประเทศชาติ การศึกษามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก คนที่มีการศึกษาจะพัฒนาไปได้หลายด้าน ทั้งด้านความรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณธรรม ด้านสังคม และด้านการเมืองการปกครอง รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยเห็นว่าการศึกษจะต้องสร้างการมีส่วนร่วมของทุกคนในสังคม เพื่อฝึกให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม สามารถบูรณาการทักษะความสามารถในการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย และนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง โดยได้มีการจัดวางแผนการศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดทิศทางการจัด และดำเนินการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ซึ่งประเทศใดถ้าประชาชนมีการศึกษาการเรียนรู้มาก จะช่วยให้ประเทศชาติเจริญในทุกด้าน

เมื่อเราพูดถึงความสำคัญของการศึกษา จะเห็นว่าการศึกษาคือการเรียนรู้จะเริ่มมีขึ้นตั้งแต่เด็กไปจนตลอดชีวิต ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ต้องเริ่มต้นจากการเรียนรู้เท่านั้น เช่น ตอนเด็กเราอาจเรียนรู้จากการกิน นอน นั่ง พุด เดิน คนที่สอนเราก็คือ พ่อแม่ เป็นได้ทั้งครู และผู้ให้กำเนิดเรา พอโตขึ้นก็จะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากโรงเรียน ค้นคว้าจากห้องสมุดหรือจากสิ่งรอบข้าง รวมทั้งนึกถึงครูที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จากการศึกษาให้กับเรา และระลึกถึงคุณท่าน หรือตอบแทนคุณท่าน ตั้งแต่ครั้งอดีต

จนถึงปัจจุบันไม่ว่าเราจะเรียนรู้สิ่งอันใด ก็มีครูซึ่งหวังให้ศิษย์ ประสบผลสำเร็จ มีการศึกษาดี เมื่อได้ศึกษาหาความรู้จึงเก็บเกี่ยว ความรู้ที่ได้มาประกอบอาชีพที่สุจริต อยู่ดีกินดี เศรษฐกิจก็จะ ดีขึ้น สังคมของประเทศนั้นๆ ก็จะมีความสุข อยู่ร่วมกันอย่าง ปลอดภัย ไม่เอาไรต์เอาเปรียบกัน สังคมไม่วุ่นวาย นอกจากนี้ วัฒนธรรมประเพณีไทยต่างๆ จะไม่สูญหาย รู้จักการสืบสาน ปฏิบัติตามประเพณีไทย ทำให้มีชื่อเสียงเลื่องลือไป อีกทั้งต้อง รู้จักการปกครองของประเทศด้วยการศึกษาอย่างเป็นระบบ

อย่างไรก็ตามประเทศไทยนั้นยังไม่มีการจัดตั้งวันสำคัญทาง การศึกษาอย่างวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นเป็นทางการ กระทบ ได้ศึกษาความเหมาะสมของวันดังกล่าว แล้วให้ความคิดเห็นว่า วันที่ 5 กุมภาพันธ์ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทรงประกาศพระราชปณิธานด้าน การศึกษา ให้คนไทยมีการศึกษาเท่าเทียมกัน ทรงส่งเสริมและสนับสนุน ให้บุคคลและเยาวชนไทยได้ศึกษาเล่าเรียนตามความสามารถ ของตนเองเต็มที่ ทรงมีพระราชดำริว่า “วิชาหนังสือเป็นต้นกล้า ของความเจริญของบ้านเมืองมากกว่าวิชาชนิดอื่นๆ บุคคลที่เล่า เรียนรู้ให้จริงแล้ว ก็ต้องซบเลี้ยงให้มียศศักดิ์รับราชการ โดยไม่ เลือกว่าจะมีชาติตระกูลสูงต่ำประการใด” เหตุผลเนื่องจากเป็น วันที่สำคัญที่สุด ที่พระองค์ทรงประกาศให้คนไทยนั้นมีการศึกษา เท่าเทียมกัน ประกอบกับเป็นวันที่พระองค์ได้ทรงเริ่มปูพื้นฐาน

ของการศึกษาเพื่อจะได้นำความรู้จากการศึกษาดังกล่าวมาพัฒนา
ชาติไทยให้ก้าวหน้าต่อไป ซึ่งถือว่าเป็นวันที่ดี และอีกเหตุผลหนึ่ง
ก็คือ อยากให้เดือนกุมภาพันธ์ ได้มีวันสำคัญเหมือนกับเดือนอื่น
บ้าง ส่วนทุกเดือนก็มิ่วันสำคัญอยู่แล้ว อีกทั้งให้คนไทยเห็นความ
สำคัญของพระองค์ เพราะพระองค์มีพระมหากรุณาธิคุณแก่คน
ไทยมากมายมหาศาล

เมื่อทำการกำหนดวันการศึกษาแห่งชาติเป็นที่แน่นอน
เรียบร้อยแล้ว พร้อมกับประกาศให้ชาวไทยทุกคนได้ทราบโดย
ทั่วกัน จึงต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเต็ม
ความสามารถ เราจะทำอย่างไรกันดีที่จะให้ทุกคนเห็นความสำคัญ
ของการศึกษา ในเชิงวิชาการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ จากงานกิจกรรม
ที่จัดให้มีขึ้นในวันการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

- พัฒนาทักษะการดำเนินชีวิต เพื่อให้ครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง
ได้ศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจสามารถนำไปเป็นแนว
ทางในการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ซึ่งแบ่งได้เป็น
9 ทักษะ คือ การรู้จักตนเอง ทักษะความคิด การตัดสินใจ และ
การแก้ปัญหา ทักษะการวางแผน และการจัดการศึกษา ทักษะ
การมีวิสัยทัศน์ ทักษะการแสวงหาความรู้ และการใช้ข้อมูล ทักษะ
การกล้าเสี่ยง ทักษะการสื่อสาร และการสร้างความสัมพันธ์กับ
ผู้อื่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการปรับตัว ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยการจัดกิจกรรมพัฒนา

ทักษะการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในแต่ละทักษะ ทำการเชิญครู อาจารย์แต่ละโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ เข้ารับการอบรม โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้กับครู พร้อมทั้งให้ครูมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงเน้นให้คน มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีคุณภาพและมีสมรรถนะเป็น คนดี มีคุณธรรม มีพละทานามัยที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเทศในทุกๆ ด้านอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการ ศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นว่าคนเป็นทั้งเหตุและปัจจัย และผลลัพธ์ ที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ อีกทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยจะต้องเชิญผู้บริหารของ ทุกโรงเรียนมาทำการวิจัยแลกเปลี่ยนกิจกรรมซึ่งกันและกัน พร้อม ทั้งจัดกิจกรรมที่เห็นว่าสมควรกับนักเรียน เมื่อนำกิจกรรมไป ปฏิบัติแล้วทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา สามารถรอบรู้สิ่งต่างๆ ได้มากที่สุด เพื่อนำความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น กิจ- กรรมตอบคำถามจากนิทรรศการ การโต้วาที วาดภาพ และการ ประกวดต่างๆ เป็นต้น

- คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต คัดเลือกงานที่ เห็นว่าดีที่สุดของครูและนักเรียนแต่ละสถาบันการศึกษาทุกกลุ่ม สาระนั้นๆ เช่น โครงงาน สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์หนึ่งโรงเรียน หนึ่งผลิตภัณฑ์ สื่อการสอน และอื่นๆ รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ที่ผลิต

จากภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นที่ขึ้นชื่อของทุกภาคจัดเป็น
นิทรรศการให้ผู้สนใจได้ศึกษาหาความรู้ พร้อมทั้งสาธิตวิธีการจัด
ทำผลงานต่างๆ และจำหน่ายสินค้าในราคาประหยัด นอกจากนี้
เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาควรจัดให้มีการแข่งขันวัดความรู้
ความสามารถ ในกลุ่มสาระวิชาต่างๆ กับนักเรียนที่เป็นตัวแทน
แต่ละสถานศึกษา เข้าร่วมมอบรางวัลแสดงความยินดีเป็นเกียรติ
อย่างยิ่งในงานนี้

- จัดการแสดงที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของวันการ
ศึกษาแห่งชาติ อาจจะเป็นละครการศึกษาเพื่อชีวิต คอนเสิร์ต
การกุศลจากศิลปินนักแสดงดาราค่ายต่างๆ กิจกรรมและเกม
สำหรับผู้ชมได้ร่วมสนุก ซึ่งใช้สื่อการโฆษณาหรือนำเสนอโดย
การชักชวนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาอนาคตของ
ชาติ ประกอบกับนารายได้ส่วนหนึ่งจากการจัดงานในครั้งนี้ ช่วย
เหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาในถิ่นทุรกันดารตาม
ชนบท เพื่อสนับสนุนให้เขามีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถ
ทางการศึกษาทัดเทียมกับเราบางจะเป็นบุญกุศลอันสูงสุดกับ
ผู้บริจาคมาก

- รณรงค์โครงการ “วางทำงานอ่านทุกคน” เพื่อเทิดพระ
เกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเป็น
กิจกรรมทางการศึกษาให้ฝึกนิสัยรักการอ่านให้มากขึ้น จากแหล่ง
ความรู้อันได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์สารนิเทศ หอจดหมายเหตุ สถาน

ที่ทางประวัติศาสตร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น สามารถทำให้ทุกคนในชาติไม่หันไปพึ่งยาเสพติด โดยการจัดนิทรรศการเสนอผลงาน หนังสือดีเด่น หรือการประกวดหนังสือประเภทต่างๆ เพื่อทำการมอบรางวัลให้กับผู้แต่งหนังสือดีเด่น ที่ท่านผู้นั้นทำคุณประโยชน์ต่อการศึกษา นอกจากนี้นำเสนอผลงานของคุณคณโรงเรียน ที่ประสบผลสำเร็จทางการศึกษามาจัดแสดงเพื่อเป็นแบบอย่าง โดยเสนอเผยแพร่เป็นความรู้ให้กับบุคคล และโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจสืบต่อไป

- จัดการประชุมสัมมนาต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ตลอดจนนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ตัวอย่างผลของความสำเร็จพร้อมกับสรุปผลมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพ แล้วควรแจ้งแนวทางการศึกษาว่าในปีต่อไปจะจัดการศึกษาในรูปแบบใด เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการ กิจกรรมของชุมชน และประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง

ฉะนั้น การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล ไม่ใช่การเรียนในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะต้องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีพ ไม่สามารถหยุดอยู่กับที่ได้ถึงโอกาสวาระแล้วที่จะตั้ง “วันการศึกษาแห่งชาติ” เป็นวันการศึกษาสากลของไทย เพื่อเป็นหลักยืนยันว่าคนไทยทุกคนนั้นมีการศึกษาอย่างครบถ้วน สังคมและบ้านเมืองก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ช่วยให้ประชาชนเจริญในทางที่ดีขึ้น ทำให้มี

อนาคตที่สดใส รู้จักรับผิดชอบชีวิต ประชาชนห่างไกลยาเสพติด ไม่เข้าใกล้สิ่งอบายมุขทั้งหลาย ส่วนความขยันอดทน และสามารถในอันที่จะนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานด้วยตนเอง เพื่อสามารถดำรงชีพอยู่ด้วยความสุข และทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานนี้ ควรร่วมมือกันทำงานอย่างจริงจัง ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้ตลอด กระผมคือส่วนหนึ่งเยาวชนของชาติไทย ได้เสนอวัน เดือน และได้เขียนความสำคัญของการศึกษา พร้อมกับเสนอกิจกรรมที่ควรจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนการศึกษาแห่งชาติ ถ้าหากว่าท่านเห็นสมควร สามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ ตามวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของท่านต่อไป

นายดิเรก สายแสง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนโพธิสารศึกษา

จังหวัดนครสวรรค์

รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โลกของเรามีสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้ค้นหา เรียนรู้ และมนุษย์เราต่างเกิดมาเพื่อเรียนรู้กันทั้งสิ้น ดังนั้น การศึกษาเรียนรู้ก็เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งอันเป็นประโยชน์แก่มนุษยชาติได้ตามมา จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นรากฐานอันจะนำไปสู่การพัฒนาของสังคมต่อไป

ในภาวะปัจจุบัน เป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการสารสนเทศ ซึ่งการคิดค้นพบเหล่านี้ล้วนมาจากการศึกษา และสิ่งเหล่านี้ก็ได้กลายมาเป็นแหล่งเรียนรู้และอำนวยความสะดวกแก่เราอีกครั้ง ในฐานะที่เราเป็นนักเรียน นักศึกษา เรื่องราวเหล่านี้เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเรามาก จนมีคำกล่าวที่ว่า เด็ก คืออนาคตของชาติ เด็กก็หมายถึงนักเรียน นักศึกษา ดังนั้นอนาคตของชาติจะเป็นเช่นไรนั้น ขึ้นอยู่กับตัวเรา การศึกษาจึงเป็นเสมือนจุดเริ่มต้นของการก้าวเดินทุกอย่างของประเทศชาติด้วยเช่นกัน

วันการศึกษาแห่งชาติ อาจยังไม่ถูกกำหนดขึ้นมาอย่างเป็นทางการในประเทศไทย แต่ถึงกระนั้น เหล่านักเรียน นักศึกษา ชาวปัญญาชนทั้งหลาย ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และระลึกอยู่เสมอว่าต้องให้ความสำคัญกับสิ่งที่สำคัญยิ่งอย่างการศึกษาทุกๆ วัน ไม่ว่างเว้น แต่หากจะกำหนดวันขึ้นมาเพื่อเป็นเป้าหมายเดียวกันนั้น ดิฉันเห็นว่าเป็นวันที่ 31 พฤษภาคม ของทุกปี เนื่องจากเดือนพฤษภาคมเป็น

เดือนที่เริ่มต้นของปีการศึกษาใหม่ กล่าวคือ ระดับอุดมศึกษา จะเพิ่มขึ้น หรือหากเป็นเด็กเล็กๆ ก็จะเริ่มเข้าเรียนที่สถาบันการศึกษา นั่นเอง ส่วนวันที่ 31 นั้นเนื่องจากเป็นวันสุดท้ายของเดือน พฤษภาคม ซึ่งนับว่าเหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจากแต่ละสถานศึกษา อาจจะเปิดทำการเรียนการสอนไม่พร้อมกัน และอีกนัยหนึ่ง คือ เมื่อถึงวันการศึกษาแห่งชาติทุกปี จะได้เป็นการเตือนให้ทราบว่า เราต้องตระหนักถึงการศึกษามาก และเราก็ได้เรียนรู้มาเป็น เวลาเกือบเดือนแล้ว นับว่าเราได้ก้าวออกไปตามทางสู่นาคตอีก ก้าวหนึ่งอย่างงดงาม อันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้เกิดการ กระตือรือร้น และยึดมั่นในหน้าที่ที่จะตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน อย่างเต็มที่

ในวันการศึกษาแห่งชาตินี้ ดิฉันคิดว่า น่าจะมีความพิเศษ แปลกไปจากวันอื่นๆ เนื่องจากในวันสำคัญของชาติวันอื่นๆ จะเป็นวันหยุด เพื่อพักผ่อน หรือทำกิจกรรมเพื่อระลึกถึงวันนั้น และ นักเรียน นักศึกษา ก็จะหยุดการเรียน การสอน แต่สำหรับวันการ ศึกษาแห่งชาตินี้ เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเปิดการเรียน การสอนต่อไป แน่หนอนว่าเนื่องจากการเรียนรู้ การศึกษานับเป็นปัจจัย หลัก และอีกกิจกรรมหนึ่งที่ดิฉันอยากจะเสนอให้มีความโดดเด่น และตัวดิฉันเองก็ยินดีอย่างยิ่งที่จะร่วมมือ ประกอบกับประเด็น ลักษณะนี้ ดิฉันและกลุ่มเพื่อนได้มีโอกาสร่วมกันแสดงความคิดเห็นกันอยู่บ่อยๆ คือ การจัดให้มีการเรียนรู้นอกตำรา รูปแบบที่หนึ่ง

ลักษณะการจัดแบบทัศนศึกษาออกสถานที่ ให้คณะครู อาจารย์ ได้พาศิษย์ เหล่านักเรียน นักศึกษา ไปเรียนรู้แบบ explorer คือได้สัมผัสจริง เห็นจริง และโครงการนี้อาจเป็นโครงการแลกเปลี่ยนกับต่างโรงเรียน คล้ายคลึงกับการจัดค่ายในตัว และมีรุ่นพี่ที่เป็นพี่เลี้ยงคอยแนะนำ อันจะเป็นการฝึกความรับผิดชอบได้ในตัว การทำกิจกรรมนี้ อาจจัดเป็น “สัปดาห์วันการศึกษาแห่งชาติ” ซึ่งลักษณะเช่นนี้ ดิฉันเห็นว่าคุ้มค่าและเป็นประโยชน์อย่างมาก

รูปแบบกิจกรรมลักษณะที่สอง ลักษณะนี้ เป็นสัปดาห์เช่นกัน แต่จัดภาควิชา อาทิเช่น วันจันทร์ วันภาษาไทย วันอังคาร English Learning Day วันพุธ วันสุขภาพกาย สุขภาพจิต เป็นต้น ลักษณะนี้ แต่ละปีอาจกำหนดเป็นปีแห่งภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ฯลฯ เป็นต้น การจัดลักษณะนี้ ดิฉันคิดว่า เป็นเรื่องที่เหมาะสมประการหนึ่ง เพราะจะช่วยให้เด็กกระตือรือร้น ตระหนัก และรักในการศึกษามากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบของกิจกรรม น่าจะเหมาะสมในเรื่องของวัยของนักเรียน นักศึกษา และแผนการเรียนการสอนในระดับชั้นนั้นด้วย

รูปแบบที่ 3 ให้สถานที่ราชการแต่ละแห่ง ทั้งภาครัฐและเอกชน เปิดบริการเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา สามารถสัมผัสการทำงานได้โดยตรง เพราะนอกจากจะสามารถเข้าใจได้โดยละเอียด จะเป็นการช่วยในการตัดสินใจได้มากกว่า อยากทำอะไร และชอบที่จะทำอะไรในอนาคต ในกรณีนี้ ดิฉันคิดว่า ให้นักเรียน นักศึกษา

ไปตามความสมัครใจ และควรมีการจัดให้หลากหลายที่ตัวหน่วยงานเรียนรู้ ซึ่งลักษณะนี้จะสิ้นเปลืองเวลาน้อยกว่า และคุ้มค่ามาก เช่น การไปศึกษาสถานีวิทย์โทรทัศน์ ให้บรรดานักเรียน นักศึกษา ไปดูงานทุกขั้นตอน ทั้งรายการวิทยุ และโทรทัศน์ จนถึงเวลาออกอากาศ และให้เขามีโอกาสได้ทดลองสัมผัสจริง การไปสัมผัสที่ค่ายทหาร การไปสัมผัสที่กรมอุตุฯนิยมนิยมนา เป็นต้น จะทำให้นักเรียน นักศึกษา รู้ถึงความต้องการ และความชอบของตนชัดเจน ทำให้ง่ายต่อการประเมินความสามารถที่จะนำไปสู่อนาคตที่ดีต่อไป

แต่ละปีที่มีการจัดวันการศึกษาแห่งชาตินี้ เด็กและเยาวชน นักเรียน นักศึกษา อันเป็นอนาคตของชาติ แต่ละคนล้วนได้ค้นพบทางเดินชีวิตที่อาจแน่นอน และที่สำคัญ ความกระตือรือร้นที่จะศึกษา การตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา จะซึมซับเข้าสู่ นักเรียน นักศึกษาอย่างแน่นอน และผลลัพธ์ที่ได้นั้น ดิฉันมั่นใจว่ามากกว่าแค่ระลึกว่าวันนี้เป็นวันการศึกษา วันนี้เป็นวันที่เรารอให้มาถึงอีกเพื่อจะเป็นวันหยุดอย่างที่เคย แต่วันนี้เป็นวันที่รอให้ถึงเพื่อจะได้ทำกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์ และอีกสิ่งก็ตามมาก็คือ อนาคตของชาติได้ก้าวหน้ามากขึ้นทุกปี ๆ แล้ว

ดังนั้น วันการศึกษาแห่งชาติ เป็นวันสำคัญสมควรอย่างยิ่งที่จะยกย่องให้กำเนิดขึ้นมา เพราะดิฉันมั่นใจว่า นักเรียนทุกคน ตั้งหน้าตั้งตารอคอยมาโดยตลอดให้มีวันอย่างนี้ เป็นวันที่เราทุกคนให้ความสำคัญ วันแห่งการแสดงความคิดเห็น วันที่จะให้

ทุกคนได้แสดงความสามารถ วันที่อาจกำหนดทางเดินชีวิต วันที่ทุกคนมีอิสระที่จะรู้ วันที่ไม่มีขอบข่ายของความรู้มาปิดกั้นความไม่รู้และความอยากรู้ของเรา แล้วอย่างนี้คงไม่มีใครสามารถปฏิเสธได้ว่า การศึกษาหาความรู้เป็นเรื่องที่สำคัญนัก สำคัญหนัก ล้ำก้นเกล้า แล้วมีหรือที่เราจะยอมทิ้งไม่ให้มีวันแห่งการเรียนรู้นี้เกิดขึ้นในวันที่ 31 พฤษภาคม ของทุกปี “วันการศึกษาแห่งชาติ”

การศึกษาคือรากฐานสำคัญยิ่ง
ซึ่งเป็นสิ่งสร้างสรรค์อันยิ่งใหญ่
จงเริ่มต้นวันนี้อย่างตั้งใจ
แล้วชาติไทยจะเรืองรองด้วยสองมือ

นางสาวบัณฑิตา มีมาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
จังหวัดอุบลราชธานี

รางวัลชมเชย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๖๑๐ ๖๖๕๐/๖๖๕๑

“ จากการศึกษาที่หน่วยงานต่างๆ ร่วมมือ
ร่วมใจจัดกิจกรรมเนื่องในวันการศึกษา
แห่งชาติขึ้นจะส่งผลให้นักเรียน นิสิต
นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้รับความ
ความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึง
ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการ
ศึกษามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ทุกคนพร้อมที่
จะให้ความร่วมมือร่วมใจเพื่อพัฒนาการ
ศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ”

๖๖๕๑๐๑ - ๖๖๕๑๑๐
๖๖๕๑๑๐ - ๖๖๕๑๑๑
๖๖๕๑๑๑ - ๖๖๕๑๑๒
๖๖๕๑๑๒ - ๖๖๕๑๑๓

“...การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความ
คิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมือง
ใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน พอเหมาะกันทุกๆ
ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถ
ธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้
ก้าวหน้าต่อไปได้ตลอด...”

พระบรมราชาบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่อัญเชิญ
มาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา ว่ามีความ
จำเป็นในทุกขั้นตอนของชีวิตมนุษย์ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ
ในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นรากฐาน
ช่วยส่งเสริมความเจริญมั่นคงแก่บุคคลและประเทศชาติ จึงสมควร
ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของ
การศึกษาเล่าเรียน และระลึกถึงวันสำคัญทางการศึกษา จึงสมควร
จัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นอย่างเป็นทางการ

การศึกษาไทยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึง
ปัจจุบัน เหตุการณ์สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของไทย
มีมากมายหลายเหตุการณ์ อาทิ การประดิษฐ์อักษรไทย การแต่ง
ตำราเรียนเล่มแรกของไทย การจัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรก
พระราชปณิธานในรัชกาลที่ 5 เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุน
ผู้เรียนหนังสือ การจัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกสำหรับประชาชน
การประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก การจัดตั้งมหา-

วิทยาลัยแห่งแรก และเหตุการณ์ที่มีความสำคัญต่อวงการศึกษามากมาย แต่วันที่นับได้ว่ามีความสำคัญต่อวงการศึกษาไทยเป็นอย่างยิ่ง คือวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศพระราชปณิธานด้านการศึกษา ให้คนไทยได้มีการศึกษาเท่าเทียมกัน ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ทรงมีพระราชดำริว่า “วิชาเป็นต้นเคาของความเจริญของบ้านเมืองมากกว่าวิชาอื่นๆ บุคคลที่ได้เล่าเรียนให้รู้จริงแล้ว ก็จะมีพระราชาธิบดีรับราชการโดยไม่เลือกว่าจะมีชาติตระกูลสูงต่ำประการใด” จากพระราชปณิธานของพระองค์แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงเห็นการศึกษาเล่าเรียนเป็นเรื่องสำคัญ พระองค์ทรงตั้งความหวังและทรงพยายามที่จะให้พระโอรส พระธิดา ตลอดจนข้าราชการบริพารราษฎรทุกคนได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนโดยทั่วถึงกัน นับเป็นยุคทองของการศึกษาไทย จากพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ส่งผลให้ในรัชสมัยของพระองค์มีการปฏิรูปการศึกษา นับได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรกำหนดให้วันที่ 5 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันการศึกษาแห่งชาติ

วันการศึกษาแห่งชาติ กำหนดขึ้นเพื่อให้ทุกคนระลึกและตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการศึกษา แสดงให้เห็นว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทุกคนมีความสามารถ

และเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ในวันนี้จึงควรจัดกิจกรรมในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในระดับกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการควรกล่าวคำปราศรัยและแถลงรายงานผลการจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งแถลงนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาที่จะจัดทำในปีต่อไปทางวิทยุและสถานีโทรทัศน์ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ควรเป็นไปอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างทั่วถึง พร้อมทั้งจัดประชุมหรือเสวนาทางการศึกษา จัดนิทรรศการหัวข้อการจัดการศึกษาในรอบปี นอกจากนี้ในส่วนกลางควรจัดประกวดการเขียนคำขวัญ การเขียนเรียงความ ตลอดจนการแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง ในหัวข้อวันการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้นักเรียน นิสิตนักศึกษา และประชาชนมีความตื่นตัว สนใจและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเหล่านี้ รวมทั้งการคัดเลือกบุคคลดีเด่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อวงการศึกษารวมทั้งจัดพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งในส่วนกลางและในเขตพื้นที่การศึกษา ในส่วนของสภาการศึกษาควรนำรายงานการศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นมาแถลงต่อประชาชนอย่างเป็นทางการ

ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา ควรจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางการศึกษา จัดการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

พร้อมทั้งจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นในสถานศึกษา อาทิ การแสดงละครเน้นให้เห็นถึงคุณค่าของการศึกษา การแข่งขันทางวิชาการ หัวข้อเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เช่น การประกวดวาดภาพ เขียนเรียงความ เขียนคำขวัญ แต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง แข่งขันพูดสุนทรพจน์และแข่งขันการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เป็นต้น

ในระดับอุดมศึกษาควรจัดให้มีการประกวดประเภทต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้โดยตรง อาทิ การประกวดแต่งเพลงวันการศึกษาแห่งชาติ มีเนื้อหาเน้นให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการศึกษา ประกวดการทำภาพยนตร์สั้น มีเนื้อหาแสดงถึงประวัติความเป็นมาของการศึกษาไทยและแสดงให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการศึกษา นอกจากนี้ควรประกวดการจัดทำเว็บไซต์เรื่องเกี่ยวกับวันการศึกษาแห่งชาติ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการการศึกษาไทย ตลอดจนความสำคัญและคุณค่าทางการศึกษา เพื่อให้ประชาชนที่มีความสนใจเรื่องนี้ได้ค้นคว้าหาข้อมูลทางการศึกษาได้สะดวก รวดเร็วและทันสมัยยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำผลงานที่ชนะการประกวดเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้มากขึ้น

จากการที่หน่วยงานต่างๆ ร่วมมือร่วมใจจัดกิจกรรมเนื่องในวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นจะส่งผลให้นักเรียน นิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้รับความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึง

ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการศึกษามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ทุกคนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือร่วมใจเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติ จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการศึกษาไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ โดยพยายามศึกษาเล่าเรียนเพื่อความสำเร็จ เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทุกคนเป็นผู้มีความสามารถ การศึกษาช่วยให้คนเป็นคนที่มีสมบูรณ์ เป็นคนที่มีคุณภาพมีศักยภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

ท่ามกลางพันธวัณการศึกษาชาติ
วันประกาศความภูมิใจในศักดิ์ศรี
ปฏิรูปการศึกษาทั่วประเทศ
สร้างคนดีมีคุณธรรมนำชาติเจริญ

นางสาวพิชญาณี ภูตระกูล
คณะรัฐศาสตร์ ชั้นปีที่ 3
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร

รางวัลชนะเลิศ ระดับอุดมศึกษา

เมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มสังคมที่เรียกว่าชาติ ย่อมจะต้องมีการพัฒนา การพัฒนาชาติให้มีความมั่นคงประการหนึ่งคือ การให้การศึกษแก่คนในชาติ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการหลักในการสร้างคนและสร้างชาติ เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชาติได้อย่างถาวร

การศึกษานับเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตที่บุคคลทุกคนควรที่จะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็ใคร มีฐานะทางสังคมเป็นอย่างไร ก็จำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทางด้านการศึกษาทั้งสิ้น การศึกษาเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญของคนในชาติ ชาติใดที่ประชาชนได้รับการศึกษา ชาตินั้นย่อมเกิดการพัฒนายั่งยืน การศึกษาทำให้บุคคลได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างกว้างขวางเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการพัฒนางานในอาชีพ ให้เจริญก้าวหน้า ทำให้รู้จักดัดแปลงสิ่งต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ นำเทคโนโลยีและความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในทางที่สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ต่อมวลมหาชน ซึ่งการพัฒนาสิ่งต่างๆ นี้จะเกิดขึ้นมิได้เลยหากปราศจาก “การศึกษา”

การศึกษานั้นมิใช่เป็นกระบวนการที่จะเกิดขึ้นแต่ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว หากแต่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่ ทุกวาระ และโอกาส โดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ ที่จะมากีดขวางการเรียนรู้ในชีวิตของเราได้ นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของการศึกษาเป็นสามประการคือ การศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน

และการศึกษาตามอัธยาศัย และยังเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนกันได้ เป็นการเปิดโลกกว้างทางการศึกษา พร้อมทั้งมีการขยายแหล่งความรู้ต่างๆ อีกมากมาย เพื่ออำนวยความสะดวกทางการศึกษาให้กับบุคคลให้ได้รับโอกาสในการศึกษาให้มากขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าการศึกษามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากเพียงใด

เมื่อการศึกษามีความสำคัญทั้งในการพัฒนาคนและพัฒนาชาติ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งหากจะมีการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทยขึ้น เพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการศึกษา เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ก่อให้เกิดแนวทางแห่งการแสวงหาความรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด และนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ามีความทันสมัยมากขึ้น ทั้งก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสมบูรณ์

วันการศึกษาแห่งชาติในแต่ละประเทศนั้นมีการกำหนดแตกต่างกันออกไป สุดแล้วแต่วาระโอกาสที่จะอำนวย แต่สำหรับประเทศไทยนั้นข้าพเจ้าคิดว่าควรจะกำหนดให้วันที่ 5 กุมภาพันธ์ เป็นวัน “การศึกษาแห่งชาติ” เนื่องจากเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปรกาศพระราชปณิธานด้านการศึกษาให้คนไทยได้มีการศึกษาเท่าเทียมกัน ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ดังพระราชดำรัสว่า “วิชาหนังสือเป็นต้นค่าของความเจริญของบ้านเมืองมากกว่าวิชาอื่นๆ

บุคคลที่ได้เล่าเรียนให้รู้จริงแล้ว ก็จะไม่ทรงชูปเสียงให้มียศศักดิ์รับราชการโดยไม่เลือกว่าจะมีชาติตระกูลสูงต่ำประการใด” ซึ่งจากพระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาและแนวทางในการจัดการศึกษาที่พระองค์ทรงมองเห็น อันเป็นต้นกำเนิดแห่งการจัดการศึกษาให้กับประชาชนทั่วประเทศในเวลาต่อมา ซึ่งเด็กไทยทุกคนจะได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในเบื้องต้นโดยไม่เสียค่าเล่าเรียน เป็นการเปิดโอกาสการเรียนรู้ให้อ่านออกเขียนได้ และนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพดำรงชีวิตสืบไป วันที่ 5 กุมภาพันธ์ จึงเป็นวันสำคัญที่ประชาชนจะได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างแท้จริง

ในการจัดงานเนื่องในวันการศึกษาแห่งชาตินั้นควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางด้านสาระความรู้และทางด้านความบันเทิง เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีบุคคลหลายวัยหลายระดับได้มีโอกาสรับรู้สาระทางการศึกษาพร้อมกับได้รับความบันเทิงไปด้วย โดยทางด้านสาระความรู้นั้นก็ควรจะมีการจัดนิทรรศการต่างๆ ทางด้านการศึกษา เช่น ประวัติการศึกษาของไทย ประวัติบุคลากรทางการศึกษา แนวทางการศึกษาในอนาคต การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาไทยกับการศึกษาในประเทศต่างๆ พระราชบัญญัติและกฎหมายการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ก็ควรที่จะจัดการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาของไทยว่าควรมีทิศทางอย่างไร ควรจะพัฒนาหลักสูตรและวิธีสอน

อย่างไรให้ทันยุคทันสมัย ตลอดจนจะมีการประชุมและจัดฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาขึ้นเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดการศึกษา รวมทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในปัจจุบัน ทั้งนี้ก็ควรที่จะมีการแถลงรายงานผลการจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา และทิศทางการจัดการศึกษาต่อไปให้กับประชาชนได้รับทราบด้วย เพราะการศึกษามีใช่เรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของคนทั้งประเทศ

ในด้านกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความบันเทิงสำหรับงานวันการศึกษาแห่งชาตินั้น ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างสีสันให้กับงานได้ดียิ่งขึ้น โดยกิจกรรมที่ทำได้ควรที่จะให้ทั้งความรู้และความบันเทิง เปิดโอกาสให้บุคคลต่างๆ ได้แสดงความคิดเห็น ทรรศนะ หรือแสดงความสามารถออกมาในกิจกรรมที่มีรูปแบบต่างๆ กัน เช่น การเล่นเกม การประกวดสุนทรพจน์ ประกวดร้องเพลง การฉายภาพยนตร์ เป็นต้น การจัดกิจกรรมควรใช้สื่อทางการศึกษามาประกอบกับการละเล่นอย่างสอดคล้องกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สื่อที่สำคัญได้แก่ หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ก้าวเข้ามามีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน นอกจากนี้อาจมีการแสดงที่สร้างสรรค์และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาได้แสดงความสามารถอีกด้วย

“วันการศึกษาแห่งชาติ” จึงเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่จะทำให้ชาวไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และมีโอกาสที่

จะได้เปิดกว้างทางการศึกษาสำหรับตนเองให้มากขึ้น เพราะการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต และจะเห็นได้ว่าไม่มีอำนาจใดในโลกนี้ที่จะยิ่งใหญ่ไปกว่าอำนาจของการมีการศึกษาซึ่งจะทำให้บุคคลเป็นผู้เจริญอย่างแท้จริง การศึกษาจึงเปรียบเสมือนขนมทรัพย์เพียงแห่งเดียวที่จะคงอยู่กับเราอย่างถาวรโดยไม่มีใครมาปล้นหรือขโมยไปจากเราได้

การศึกษาหาความรู้จึงเป็นโอกาสที่คนในชาติสามารถกระทำได้ตลอดเวลาโดยไม่มีวันหยุด สิ่งสำคัญที่สุดคือการทำอะไรที่จะเรียนรู้ให้มากและสามารถนำความรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติได้ เราจึงควรเพียรพยายามทำให้ทุกวันเป็นวันแห่งการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดแสงแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป เพราะการศึกษาคือ การสร้างคนให้มีคุณภาพ สมดังบทกลอนของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ที่ว่า

อันอำนาจใดใดในโลกนี้ ไม่เห็นมีเปรียบปานการศึกษา
สร้างคนหาค่ามิได้ในโลกา ขึ้นจากผู้ที่ทำค่าไม่มีฯ

นางสาวบุษดี อรสิริวรรณ
คณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2
มหาวิทยาลัยศิลปากร
จังหวัดนครปฐม

รางวัลรองชนะเลิศ ระดับอุดมศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความหมายสำคัญอย่างยิ่ง
ไม่แต่เฉพาะกับปัจเจกบุคคล แต่ต่อสังคมโดยรวมทั้งหมดทีเดียว
ในการพัฒนาสู่ความงดงามสมบูรณ์ เป็นสุขและมีคุณภาพในการ
ดำรงอยู่ร่วมกันอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม บทบาทของการศึกษาต่อสังคมที่เห็นชัดที่สุด
เวลานี้คือ เป็นเครื่องมือทางสังคมในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ
เพื่อตอบสนองรับใช้สังคมในฐานะผู้ตามมากกว่าการเป็นผู้นำ นั่นคือ
การศึกษาทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ
การทำงานทางเศรษฐกิจเพียงเพื่อป้อนตลาดแรงงาน การศึกษายัง
ทำหน้าที่เป็นดั่งเบ้าหลอมเชิงคุณค่าในทางวัฒนธรรมให้พลเมืองมี
สำนึกคล้อยตามสังคมการเมืองที่ตนสังกัดอยู่มากกว่าการลุกขึ้นมา
ตั้งคำถามกับสิ่งที่ไม่ชอบมาพากลต่างๆ และช่วยกันลงแรงแก้ไข

ขณะที่บทบาทที่แท้จริงของการศึกษา ในฐานะวิถีและปลาย
ทางของการก้าวเดินสู่ความเป็นมนุษย์ที่แท้ มักถูกละเลยไปหรือไม่
ได้รับการใส่ใจมากนัก จนดูเหมือนว่า ความหมายที่แท้จริงของ
การศึกษา อันมีสาระหรือแก่นสารอยู่ 2 ประการคือ การทำให้บุคคล
รู้จักตนเองอย่างเพียงพอและโน้มนำให้ผู้เรียนเกิดปัญญาของตน
เอง อันจะนำไปสู่การเป็นผู้นำและผู้ตามที่มีวิจรรย์ญาณ ไม่หลง
เชื่อคล้อยตามใครง่าย ๆ ถูกเพิกเฉยหลงลืมไปจนหมดสิ้น

ดังนั้น วันการศึกษาแห่งชาติที่ดำริจะจัดให้มีขึ้นนั้น จึงควรจัด
ขึ้นด้วยเหตุผล คือประการแรก ในแง่เป็นอนุสติหรือข้อเตือนใจถึง
บทบาทและความหมายที่แท้จริงของการศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อ

การรู้จักและตรวจสอบตนเองด้วยสติปัญญาที่เป็นตัวของตัวเองเป็นหลัก ซึ่งนับเป็นอุดมคติทางการศึกษาที่ควรพยายามปีนป่ายก้าวไปให้ถึง

ประการที่สอง ในแง่เป็นวาระสำคัญที่สังคมแสดงพลังทางปัญญาให้เป็นที่ประจักษ์หรือนัยหนึ่ง วันการศึกษาแห่งชาติ ควรเป็นวาระที่แสดงถึงพลังทางสติปัญญาของสังคมที่โอบคลุมพลังทางปัญญาของประชาชนพลเมืองทุกหมู่เหล่าเอาไว้ ด้วยเหตุที่การศึกษามีฐานะเป็นรากเหง้าทางปัญญาของสังคมและเป็นแรงขับเคลื่อนสังคมที่สำคัญที่สุด ดังจะเห็นว่า ไม่ว่าสังคมใด ต่อเมื่อประชาชนพลเมืองมีปัญญาจากการศึกษาหรือการเรียนรู้เท่านั้น สังคมนั้นจึงจะเจริญก้าวหน้า

ด้วยเหตุนี้ วันที่ 20 สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่ประเทศไทยประกาศใช้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฉบับแรก อันเป็นผลมาจากการระดมความเห็นพ้องจากประชาชนอย่างกว้างขวางจึงน่าจะได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นวาระพิเศษทางการศึกษาของชาติ เนื่องใน “วันการศึกษาแห่งชาติ” ทั้งนี้เพราะเป็นห้วงยามสำคัญแห่งการแสดงผลทางปัญญาด้านการศึกษาของประชาชนที่ดำเนินการกำหนดทิศทางและแนวโน้มแห่งการเรียนรู้ของตน โดยตนเอง และเพื่อตนเองเป็นครั้งแรก เป็นการแสดงออกถึงพลังทางปัญญาแห่งการเรียนรู้ที่ได้จำกัดอยู่ในระบบหรือในห้องหับคับแคบ เช่น ในห้องเรียน หากแต่เป็นปัญญาของประชาสังคมที่ก่อตัวเป็นรูปธรรมในรูปกฎหมาย จนสามารถชี้ดวงเป็นแนวทางและสร้างโอกาสแห่งการ

ศึกษาที่แท้จริงต่อไป ทั้งนี้อาจนับว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีแห่งการเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอย่างจริงจังกันอยู่ด้วย

กล่าวโดยย่อ เหตุผลสำคัญในการที่ควรกำหนดให้วันที่ 20 สิงหาคม เป็นวาระพิเศษแห่งการศึกษาของชาติหรือวันการศึกษาแห่งชาตินั้น ก็เพราะวาระดังกล่าวเป็นห้วงยามที่สำคัญของสังคมที่มีโอกาสแสดงออกซึ่งพลังทางปัญญาที่เป็นตัวของตัวเอง ในอันที่จะกำหนดทิศทาง แนวโน้ม ตลอดจนโอกาสในการทำความเข้าใจตนเองและสร้างปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคม อันจะเป็นพลังหลักด้านประชาสังคมที่ขับเคลื่อนนำพาสังคมสู่ความรุ่งโรจน์ไพบูลย์สืบไป

หรือถ้าหากกล่าวให้ชัดเจนแล้ว การศึกษานั้นเป็นเรื่องของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนเต็มตามความหมายของมันอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะสังคมขับเคลื่อนไปได้ด้วยแรงขับแห่งประชาชนพลเมือง หรือนัยหนึ่งก็ต่อเมื่อประชาชนมีการศึกษาหรือเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตจากการศึกษานั้น ไม่ว่าจะการศึกษานั้นจะเป็นการศึกษาในหรือนอกระบบ จึงเป็นเหตุอันสมควรที่วันการศึกษาแห่งชาติควรเป็นวันแห่งการศึกษาของสังคม เป็นวันแห่งการเรียนรู้เพื่อรู้จัก (ลิขิตชีวิต) ตนเองของประชาชนอย่างแท้จริง

ส่วนกิจกรรมทั้งหลายที่ควรจัดให้มีขึ้นในวันนี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

การศึกษากระแสหลักที่จัดทำในระบบ ตามหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ ทางการศึกษาควรจัดให้มีเวที “การศึกษาสนทนา” เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้ง

ในด้านทัศนคติ ความมุ่งหมาย ทิศทาง แนวโน้ม นโยบาย ตลอดจนอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขที่เกิดขึ้นจากการจัดการและบริหารการศึกษา หรือปัญหาจากการเรียนการสอน เนื่องจากหน่วยงานทางการศึกษาในระบบมีมากและมีหน้าที่และภาระความรับผิดชอบแตกต่างกันไป จึงควรมองหาความเหมาะสมในการจัดการสนทนาแลกเปลี่ยนในแต่ละแห่ง แต่หน่วยงานการศึกษาที่สำคัญที่ควรใส่ใจกับการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันบนเวทีดังกล่าวให้มาก คือ โรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่างๆ เพราะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับการศึกษาในสถาบันเหล่านี้ส่งผลสะท้อนอย่างมากต่อสติปัญญาของสังคม

ส่วนการศึกษากระแสรองที่จัดทำนอกระบบหรือเป็นการศึกษาทางเลือกทั้งหลายที่ไม่ได้ดำเนินการโดยรัฐแต่อิงระบบโรงเรียน เช่น โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย โรงเรียนสัตยาไส จังหวัดลพบุรี และโรงเรียนรุ่งอรุณ กรุงเทพมหานคร เป็นต้น รัฐหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เช่น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ควรเปิดให้มีเวทีสาธารณะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแนวทางของการจัดการศึกษา ทั้งในแง่การอำนวยการ การเรียนการสอนที่จัดต่างกันในแต่ละแห่ง เพื่อเปิดมุมมองด้านการศึกษาแก่รัฐในอันที่จะเพิ่มเติมส่วนที่ยังขาดและหักลบส่วนที่เกินเลย เช่น ในประเด็นเรื่องสัดส่วนของเสรีภาพกับระเบียบวินัยที่ควรจัดสรรให้แก่เด็ก ซึ่งสถาบันการศึกษาในระบบที่ดำเนินการโดยรัฐ ในระดับประถมและมัธยมศึกษาตอน

ตนยังคงนขาางเขมวงวดตราวดตราดานระเบียบวินัยมาก เช่น ทรงผมการแต่งกาย เป็นต้น ขณะที่โรงเรียนหมุ่บ้านเด็ก ครูผู้สอนค่อนข้างให้เสรีภาพแก่เด็กในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ผู้เขียนเชื่อว่า การเปิดเวทีสาธารณะแลกเปลี่ยนดังกล่าว น่าจะช่วยให้มิติแห่งการศึกษาเรียนรู้ของสังคมไทยเปิดกว้างและลุ่มลึกขึ้น ซึ่งท้ายที่สุดย่อมเป็นการเพิ่มพูนพลังทางปัญญาแก่สังคมโดยรวม ที่สำคัญก็คือ ยังช่วยลดช่องว่างแห่งความขัดแย้งในด้านทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษาที่มองต่างมุมระหว่างรัฐกับเอกชนหรือภาคประชาสังคมด้วย

กล่าวโดยสรุป วันการศึกษาแห่งชาติ ควรเป็นวาระพิเศษที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรู้จำเป็นต้องก้าวออกมาระดมพลังสมอง ช่วยกันคิดอ่านแก้ไขสร้างสรรค์และเพิ่มพูนพลังทางปัญญาของสังคมให้มากยิ่งขึ้นด้วยการใช้ปัญญาของตนเองตรวจสอบปัญญาของกันและกัน เพื่อให้การศึกษาช่วยให้ปัจเจกบุคคลและสังคมบรรลุสู่ปลายทางแห่งการศึกษา อันหมายถึง ความมั่งคั่งสมบูรณ์ เป็นสุขและมีคุณภาพในการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างแท้จริง

นายณรงค์ศักดิ์ เสรีใจธรรม

คณะอักษรศาสตร์ ชั้นปีที่ 5

มหาวิทยาลัยศิลปากร

กรุงเทพมหานคร

รางวัลรองชนะเลิศ ระดับอุดมศึกษา

มนุษย์ไม่ว่ายุคใดสมัยใด การศึกษาเรียนรู้คือสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เป็นที่ทราบกันดีว่ามนุษย์ในยุคแรกเริ่มอาศัยอยู่ตามป่าเขา ไม่รู้จักปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ไว้เป็นอาหาร ในยุคต่อมาเริ่มเรียนรู้ที่จะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประดิษฐ์อุปกรณ์ใช้สอยต่างๆ สร้างที่อยู่อาศัย สร้างภาษาและสัญลักษณ์เพื่อใช้สื่อความหมาย คิดค้นตัวหนังสือเพื่อการเผยแพร่ความรู้ให้แกกัน เราจะเห็นว่ากว่าที่จะมีวิวัฒนาการพัฒนาสิ่งต่างๆ มาจนถึงปัจจุบันได้ย่อมเกิดจากการศึกษาเรียนรู้มาไม่รู้กี่ร้อยกี่พันล้านปี จึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษารเรียนรู้ถือกำเนิดมาพร้อมๆ กับมนุษย์ การศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์จึงไม่มีวันจบสิ้น ตราบใดที่มนุษย์ยังดำรงชีวิตและอยู่รวมกันเป็นสังคม มนุษย์จึงต้องศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะพัฒนาสร้างสรรค์สังคมของตนให้เจริญ

ในสังคมไทยก็เช่นกันการศึกษารเรียนรู้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับประชาชนของประเทศเพราะสังคมจะพัฒนาและเจริญรุ่งเรืองได้ ประชาชนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและในปัจจุบันนี้โลกก็พัฒนาไปอย่างรวดเร็วมากไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆ เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น การสื่อสารก็ทำได้รวดเร็วและกว้างขวาง การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาไปเรื่อยๆ เราจึงหยุดนิ่งอยู่กับที่ไม่ได้ ต้องหมั่นศึกษารเรียนรู้ตลอดเวลาไม่ว่าจะศึกษาจากตำราหรือจากสิ่งรอบๆ ตัว การศึกษาเชื่อว่าจะต้องเรียนอยู่ในห้องเรียนมีครูคอยให้วิชาความรู้เสมอไป แต่การศึกษาที่แท้จริงต้องศึกษาจากหลายๆ ที่ ทุกที่ที่เรา

อยู่ลวนแล้วแต่สามารถหาความรู้ได้แทบทั้งสิ้น โลกของเราหมุนไป
พรอมๆ กับกาลเวลา มีแต่เดินไปข้างหน้า ไม่มีวันย้อนกลับ การศึกษา
ของเรา ก็เช่นกัน ต้องเดินไปข้างหน้าเรื่อยๆ เราต้องหมั่นศึกษาหา
ความรู้เก็บเกี่ยวประสบการณ์ต่างๆ เอาไว้ให้มากดังคำกล่าวที่ว่า
“ฐานของตึกคืออิฐ ฐานของชีวิตคือการศึกษา” การศึกษาจึงเป็น
พื้นฐานที่สำคัญของคนเราและสำคัญต่อประเทศชาติ เพราะ
ประเทศชาติจะพัฒนาให้เจริญได้ต้องอาศัยประชาชนเป็นผู้พัฒนา
ให้เจริญและต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ การศึกษาจึงเป็น
สิ่งสำคัญ เราจะเห็นว่าสังคมไทยของเราให้ความสำคัญกับการศึกษา
มาตั้งแต่อดีต การศึกษาในสมัยก่อนเริ่มจาก บ้าน วัด วัง และได้
พัฒนามาเป็นโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

หากมีการกำหนดวันการศึกษาแห่งชาติขึ้นในประเทศไทย ถือ
ได้ว่าเป็นวันที่มีความสำคัญอีกวันหนึ่งของชาติไทย เพราะชาติของ
เราได้ส่งเสริมการศึกษา มาตั้งแต่อดีตแม้ว่าในอดีตการศึกษาจะ
ยังไม่แพร่หลายนัก แต่ก็มีส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้อ่านออก
เขียนได้ นอกจากนี้การศึกษาเรียนรู้ถือวากำเนิดมาพรอมๆ กับ
มนุษย์เราทำให้เราสามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ วันการศึกษา
แห่งชาติจะทำให้ทุกคนตระหนักอยู่ตลอดเวลา การศึกษานอกจากจะ
สำคัญต่อตนเองแล้วยังสำคัญต่อชาติบ้านเมืองอีกด้วย เพราะถ้าเรา
ได้รับการศึกษาเรียนรู้เราก็สามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเองและ
สังคม หากว่าสังคมใดขาดการศึกษาเรียนรู้สังคมนั้นก็ล้าหลัง
ก้าวไม่ทันสังคมอื่นและอาจจะตกเป็นทาสของสังคมที่เจริญแล้ว

ดังเช่นในอดีตชาติตะวันตกเข้ามาคุกคามในภูมิภาคเอเชียเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมตะวันตกแก่ชาติที่ล่าหลัง ทำให้หลายประเทศต้องตกเป็นเมืองขึ้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักว่าหากประเทศไทยไม่เร่งปรับปรุงพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญแล้ว ชาติตะวันตกจะถือเป็นข้ออ้างเข้ามายึดครอง ทรงเห็นว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญที่จะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาชาติบ้านเมือง ดังนั้นควรกำหนดให้วันที่ 5 กุมภาพันธ์ เป็นวันการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศพระราชปณิธานด้านการศึกษา ให้คนไทยได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน มีการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ ทรงส่งพระโอรส พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการไปศึกษาต่างประเทศ เพื่อนำเอาวิชาความรู้กลับมาพัฒนาบ้านเมือง ในระยะต่อมาก็มีการจัดตั้งโรงเรียนแห่งแรกขึ้นในประเทศไทย จากการที่พระองค์ได้เสด็จประพาสยุโรปในหลายๆ ประเทศทำให้พระองค์ได้นำแบบอย่างด้านการศึกษามาใช้ในประเทศไทย ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระองค์ที่ทรงมองการณ์ไกลให้ความสำคัญด้านการศึกษาเล่าเรียนแก่ประชาชนผู้เป็นกำลังในการพัฒนาชาติบ้านเมือง ทำให้ประเทศชาติรอดพ้นจากการตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตก

เมื่อมีการกำหนดวันการศึกษาแห่งชาติแล้ว กิจกรรมที่ควรจัดให้มีขึ้นในวันนี้คือ ควรจัดให้มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางด้านการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา ระดับเขตการศึกษา และระดับกระทรวง

ได้รวบรวมผลงานทางด้านการศึกษาแล้วนำเสนอต่อประชาชน มีการสรุปเป็นรายงานทางการศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้ ทราบถึงความเป็นไปของการศึกษาในแต่ละปีว่ามีการพัฒนาไปใน ทิศทางใด เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในด้านการศึกษาของ ประชาชน จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การศึกษาในระดับสถานศึกษา เขตการศึกษา และระดับกระทรวง เพื่อพิจารณาผลงานที่ผ่านมารวมกัน กำหนดนโยบาย ทิศทาง ในการพัฒนาการศึกษาและร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ทางการศึกษา โดยเฉพาะปัญหาทางการศึกษาที่ขาดความเท่าเทียมกันระหว่าง ชนบทและเมือง ซึ่งจะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น ด้านอุปกรณ์การเรียน อาคารสถานที่ บุคลากร ฯลฯ จัดกิจกรรมที่ เกี่ยวเนื่องกับการศึกษาให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมเพื่อเป็นการ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาและ ตระหนักอยู่เสมอว่าการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อตนเองและ ประเทศชาติ การศึกษาทำให้มนุษย์เป็นคนฉลาด เป็นนักปราชญ์ ผู้ที่จะเป็นนักปราชญ์ได้ก็คือผู้ที่หมั่นเพียรศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ชนชาติที่มีพลเมืองน้อยแต่มักมีนักปราชญ์มากก็สามารถเอาชนะ ชนชาติที่มีพลเมืองมากแต่ไม่มีนักปราชญ์ได้ ด้วยการใช้ความรู้และ สติปัญญา

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาควบคู่ไปกับการ พัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพราะทุกสิ่งทุกอย่างย่อม เกื้อหนุนกัน การกำหนดให้มีวันการศึกษาแห่งชาติก็เพื่อเป็นสิ่ง

กระตุ้นให้ทุกคนเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญอย่างไร และควร
จะส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาที่ดีโดยเฉพาะเด็ก ๆ
ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญและจะเป็นกำลังในการพัฒนาชาติบ้านเมืองใน
อนาคต และที่สำคัญความรู้มีค่ามากกว่าทรัพย์สินเงินทอง ความรู้
ยิ่งใช้ยิ่งพอกพูนก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย แต่ทรัพย์สินหากว่าใช้
โดยไม่รู้จักเก็บออมสักวันก็อาจจะหมดได้ และไม่มีใครสามารถขโมย
เอาวิชาความรู้ไปจากเราได้ ดังพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “ปัญญาอะ
ธนะเสโย : ปัญญาแล ประเสริฐกว่าทรัพย์” ฉะนั้นเราทุกคน
ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาและเร่งศึกษาเล่าเรียนแสวงหา
ความรู้อยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ของตัวเองและเป็นส่วนหนึ่งใน
การพัฒนาชาติ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งเพื่อเป็นการระลึกพระ
มหากษัตริย์คุณขององค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงตั้งพระราชปณิธานแน่วแน่ด้านการศึกษาให้การส่งเสริมสนับสนุน
ประชาชน ให้ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน มีการจัดตั้งโรงเรียน
หลวง ซึ่งเป็นการวางรากฐานด้านการศึกษาให้ประชาชนจนถึง
ปัจจุบัน

นางสาวพิไลวรรณ จันทร์เพ็ญ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์

รางวัลชมเชย ระดับอุดมศึกษา

“เด็กเอยเด็กน้อย ความรู้เจ้ายังดอยเร่งศึกษา เมื่อเติบโตใหญ่
เจ้าจะได้มีวิชา เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน” คำประพันธ์บทนี้
ทุกๆ คนคงจะท่องจำได้จนขึ้นใจ ตั้งแต่วัยเด็กแล้ว เป็นบทประพันธ์
ที่ปลูกฝังค่านิยมให้เยาวชนไทย ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการ
พัฒนาประเทศในอนาคต ให้มีความเจริญรุ่งเรืองในหลายๆ ด้าน
และให้เล็งเห็นความสำคัญในการศึกษา โดยที่การศึกษาได้ก่อให้เกิด
องค์ความรู้ต่างๆ มากมายหลายด้าน เปรียบเสมือนแสงเทียนที่คอย
ส่องทาง

การศึกษานับเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญ
ก้าวหน้าในเกือบทุกๆ ด้านก็ว่าได้ ไม่ว่าจะเป็นความเจริญก้าวหน้า
ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็ดี ทางด้านการเมืองการ
ปกครองก็ดี ทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็ดี ล้วนแล้ว
แต่จะต้องอาศัยพื้นฐานทางด้านการศึกษา การศึกษาเปรียบเสมือน
รากฐานของการพัฒนา ดังคำกล่าวที่ว่า “รากฐานของบ้านคืออิฐ
รากฐานของชีวิตคือการศึกษา”

การศึกษานอกจากเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาใน
หลายๆ ด้านดังได้กล่าวไว้แล้วนั้น การศึกษาได้สอนให้มนุษย์
เป็นสัตว์สังคมรู้จักการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแล้ว การศึกษาได้สอน
ให้มนุษย์มีวัฒนธรรม มีอารยธรรมและมีคุณธรรม ซึ่งเป็นปัจจัย
สำคัญในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมมนุษย์ ถ้ามนุษย์เรานั้นขาด
ซึ่งการศึกษาแล้วมนุษย์คงจะอยู่อย่างไรจุดมุ่งหมาย ไม่มีอะไร
ให้ยึดเหนี่ยว ไม่มีเหตุผล ปล่อยให้ความโลภ ความโกรธ ความหลง

เขาครอบงำได้ ถึงแม้ในโลกความเป็นจริงมนุษย์สามารถเรียนรู้
อะไรบางอย่างได้ด้วยตัวเอง แต่การจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้
นั้นจำเป็นต้องมีการศึกษาเป็นองค์ประกอบหลัก โดยสังเกตได้
จากอารยประเทศที่มีศักยภาพในการพัฒนาในหลายๆ ด้าน อย่าง
เช่น ประเทศในแถบยุโรป อเมริกาเหนือ หรือแม้แต่ประเทศใน
แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บางประเทศ ซึ่งบ่งบอกถึงระดับความมี
ศักยภาพของบุคคลของประเทศนั้น

ย้อนมาดูประเทศไทยเราบ้าง ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา
จึงควรเร่งพัฒนาตัวเองให้ทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อ
หลีกเลี่ยงภาวะการฟุ้งเฟ้อ และภาวะการถูกครอบงำ สิ่งหนึ่ง
ที่ควรริบเร่งก็คือการพัฒนาศักยภาพบุคคล ดังนโยบายในแผน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 การที่บุคคล
หนึ่งๆ จะมีศักยภาพได้นั้นการศึกษาก็คือองค์ประกอบในชั้น
ปฐมภูมิ ในการจะพัฒนาทางด้านอื่นๆ อีกต่อไป

ฉะนั้นพวกเราในฐานะเป็นเยาวชนส่วนหนึ่งระบบการ
ศึกษา ควรเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีวันการศึกษาแห่ง
ชาติ เพื่อช่วยสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา อีกทั้ง
ช่วยส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการ
ศึกษาไทย

ในส่วนของการกำหนดวัน เดือน ที่เหมาะสมกับการจัดตั้ง
เป็นวันการศึกษาแห่งชาติ ย้อนไปดูระบบการศึกษาไทยตั้งแต่สมัย
สุโขทัย อยุธยา ธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น การศึกษาไทย

ยังอยู่ในวงจำกัด โดยมากบุคคลที่มีโอกาสได้รับการศึกษาจะเป็น บุตร-ธิดาขององค์พระมหากษัตริย์ เจ้านายและข้าราชการใน ระดับสูง ส่วนบุตร-ธิดาของสามัญชน ไพร่หรือทาสนั้นแทบจะไม่มี โอกาสทางการศึกษาเลย อย่างดีก็แค่ได้รับการฝึกให้พ้อ่านออก เขียนได้ เพื่อทำงานให้กับทางราชการที่เป็นอย่างนี้เพราะระบอบ การเมืองการปกครองของไทยในสมัยดังกล่าวยังเป็นการปกครอง ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีการแบ่งชนชั้นวรรณะกันโดย ใช้ศักดินา ซึ่งยังล้าหลังมาก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในยุโรป อีกทั้งการปกครองในระบอบศักดินาก่อให้เกิดการดูถูกเหยียดหยาม ช่มเหรังแกคนไทยด้วยกันเอง ประกอบกับในยุครัชมัยรัตน- โกสินทร์ตอนต้นประเทศไทยเราต้องประสบกับภัยคุกคามจาก ประเทศตะวันตก ทำให้ประเทศไทยตกอยู่ในสถานการณ์ที่ลำบาก การที่ประเทศไทยเรายังคงมีความล้าหลังในหลายๆ ด้าน อาจจะเป็นข้ออ้างที่สำคัญที่ประเทศตะวันตกจะกล่าวอ้างในการยึด ประเทศไทยเป็นอาณานิคมได้ในที่สุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวกษัตริย์ในยุครัตนโกสินทร์ตอนต้นทุก พระองค์ทรงเล็งเห็นต้นเหตุของปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะในรัชสมัย ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมหาราช รัชกาลที่ 5 ซึ่งเห็นได้จากพระราชปณิธานอันแน่วแน่ของพระองค์ในการจะ ปฏิรูปประเทศไทยให้มีความเจริญทัดเทียมอารยประเทศในเกือบ ทุกด้าน โดยเฉพาะระบบการศึกษาซึ่งเห็นได้จากพระราชดำริที่ว่า

“การศึกษาคือปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาชาติ” และทรงมีน้ำพระราชหฤทัยในการที่จะให้คนไทยทุกคนได้มีโอกาสทางการศึกษาเล่าเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ดังพระราชดำริที่ว่า “เจ้านายราชตระกูลตั้งแต่ลูกฉันเป็นต้นไปตลอดจนราษฎรที่ต่ำสุด จะให้มีโอกาสเล่าเรียนได้เสมอกันไม่ว่าเจ้า ว่าขุนนาง ว่าไพร่ เพราะฉะนั้นจึงขบออกได้ว่า การเล่าเรียนในบ้านเมืองเราจะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะจัดให้เจริญจงได้”

ด้วยความมุ่งมั่นและความมีอุทิศสาคะของพระองค์ซึ่งเป็นผู้ปฏิรูปและวางรากฐานระบบการศึกษาอย่างแท้จริง ทำให้ในรัชสมัยต่อๆ มามีการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เพราะฉะนั้น วัน เดือน ที่เหมาะสมกับการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติก็คือวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ของทุกปี ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมหาราช รัชกาลที่ 5 ทรงประกาศพระราชปณิธานด้านการศึกษาให้คนไทยมีการศึกษาที่เท่าเทียมกันถ้วนหน้า

ในส่วนของกิจกรรมนั้น การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในวันการศึกษาแห่งชาตินั้นควรที่จะร่วมมือกันทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพราะการจะพัฒนาการศึกษาทั้งระบบนั้นมิใช่จะเป็นหน้าที่คนใดคนหนึ่งทุกๆ คนล้วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการศึกษาของชาติทั้งสิ้น กิจกรรมที่ควรมีใน

วันการศึกษาแห่งชาติ คือ จัดให้มีกิจกรรมในเชิงวิชาการต่างๆ การตอบปัญหาเชิงวิชาการชิงทุนการศึกษา การโต้วาที การจัด การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมต่างๆ อันนี้มีความสำคัญมาก ใน สภาพสังคมปัจจุบันเด็กไทยกำลังถูกรอบงำทางด้านวัฒนธรรม จากวัฒนธรรมตะวันตก เด็กไทยกำลังรอกเหง้าแห่งความเป็นไทย กำลังฟุ้งเฟ้อกับยุคบริโภคนิยม การปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมให้ เยาวชนไทยมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและปลูกฝังให้ เยาวชนมีศีลธรรมในการดำรงชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรากฐานที่ สำคัญในการจะสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพในการช่วยกันพัฒนา ประเทศในอนาคต กิจกรรมอีกอย่างหนึ่งที่ขาดเสียไม่ได้ คือ กิจกรรมส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ซึ่งอาจจะ จัดโครงการบริจาคสิ่งสิ่งพิมพ์ต่างๆ ไม่ว่าจะหนังสือ อุปกรณ์ เครื่องเขียนต่างๆ สื่อทางด้านไอทีทัศนศึกษาต่างๆ ให้กับเด็กที่ด้อย โอกาสทางการศึกษา เช่น เด็กในชุมชนแออัด สถานสงเคราะห์ ต่างๆ หรือเด็กที่อยู่ห่างไกลสวัสดิการของรัฐ ได้มีโอกาสเรียนรู้และ เปิดโลกทัศน์ให้กับตัวเองมากกว่าที่เป็น

วงการศึกษไทยจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือหลายๆ ฝ่าย ในเมื่อการศึกษาคือเครื่องมือ สำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคคลและประเทศชาติแล้ว ทุกๆ คนควรมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างบรรยากาศในการศึกษา มิใช่ หวังที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือทำร้ายผู้ที่ยด้อยกว่านั้นมิใช่วัตถุประสงค์

ประสงค์ของการศึกษา จุดประสงค์ของการศึกษาคือการสอนให้
คนเป็นคนดีมีศีลธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและรู้จักใช้วิชา
ความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาพัฒนาสังคมและใช้ในทางที่ก่อให้เกิด
ประโยชน์ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของสังคม ดังพุทธศาสนสุภาษิต
ที่ว่า “วิชาเป็นขุมทรัพย์แห่งนครน”

นายนพดล นวลเลื่อน
คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา ชั้นปีที่ 3
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้
จังหวัดสงขลา

รางวัลชมเชย ระดับอุดมศึกษา

“การศึกษา” นับเป็นฟันเฟืองตัวหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนสังคมไทย แม้วามันจะถูกให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ในการพิจารณางบประมาณของรัฐบาล แต่จากอดีตจนถึงปัจจุบันฟันเฟืองตัวนี้ก็ยังคงพบจุดสะดุดหลายทางมากมาย ทั้งในด้านตัวหลักสูตร ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้เข้ารับการศึกษา ตลอดจนสังคมรอบข้างที่ยังไม่มั่นใจว่าฟันเฟืองตัวนี้ได้ขับเคลื่อนสังคมมาถูกทางแล้ว อย่างไรก็ตามการศึกษาก็ได้ช่วยให้คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น ชุมชนมีการพัฒนามากขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองได้ในระดับหนึ่ง โดยเหตุที่ยังไม่สามารถก้าวขึ้นไปสู่ความสำเร็จบนจุดสูงสุดได้นั้น เป็นเพราะประเทศไทยสภาพสังคมเมืองกับสังคมชนบทมีความเหลื่อมล้ำกันมาก สังคมชนบทที่ยังก้าวตามไม่ทัน กลายเป็นภาระอันหนักอึ้งของสังคมเมืองที่ยังไม่ให้ความสนใจเพียงพอ ประกอบกับหลักสูตรทางการศึกษาที่อัดแน่นไปด้วยเนื้อหาเชิงวิชาการ ทำให้คนกลุ่มเดียวกันในสังคมถูกแบ่งแยกออกเป็น “ผู้มีการศึกษา” กับ “ผู้ไร้การศึกษา” อย่างไรก็ตามเหตุผล ผลที่ตามมาอีกคือในแต่ละกลุ่มก็จะมีอัตตาเป็นของตัวเอง ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคน 2 กลุ่มนี้อีก จนทำให้กลายเป็นสาเหตุหลักที่ไม่สามารถทำให้กลุ่มคนทั้งหมดในสังคมเป็น “ผู้มีการศึกษาอย่างแท้จริง” ได้

ข้าพเจ้ามีความคิดว่าวันการศึกษาแห่งชาติที่กำลังจะเกิดขึ้นนั้นควรเข้าไปกระตุ้นสังคม เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการศึกษาให้

ชัดเจนว่า สายสามัญหรือสายอาชีพ ไม่ใช่ทางเลือกเดียวทางการศึกษา ยังมีการศึกษารูปแบบอื่นๆ อีกมาก อาทิ การเรียนทางไปรษณีย์ ตลอดจนทำให้ประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพเล็กๆ ก็สามารถทำการการศึกษาได้ อย่างน้อยประสบการณ์ในวิชาชีพก็ถือเป็น “ความรู้” แขนงหนึ่งด้วย การที่สังคมจะถูกพัฒนาให้เข้าไปอยู่ในภาวะดุลยภาพได้นั้น สังคมต้องบรรจุไปด้วยความรู้เชิงวิชาการ (ทฤษฎี) และความรู้เชิงประสบการณ์ (ปฏิบัติ) โดยทำให้คนในสังคมได้เห็นคุณค่าของความรู้ทั้ง 2 ประเภท และร่วมกันพัฒนาสังคม ทำความเข้าใจให้ตรงกันว่าน้ำหนักความสำคัญของความรู้ทั้ง 2 ประเภทนั้นมีเท่าๆ กัน

ปัจจุบันเรายังเชิดชูคนจบปริญญามากกว่าผู้ประกอบวิชาชีพในตลาดสด ซึ่งก็ยิ่งเป็นการเพิ่มขนาดช่องว่างและอัตราให้มากขึ้นตามไปด้วย อีกทั้งผู้ปกครองบางท่านยังเห็นว่าแม่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนแต่ก็ไม่สามารถส่งได้จนจบปริญญา ดังนั้นจึงไม่ให้เรียนตั้งแต่ต้น ให้ออกมาช่วยประกอบอาชีพทันที เหตุการณ์เช่นนี้อาจทำให้ประเทศไทยขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถคนหนึ่งไป ทั้งๆ ที่โอกาสนั้นยื่นรออยู่ แต่เยาวชนก็ไม่มีโอกาสได้วิ่งเข้าไปหามัน ในขณะที่วันสำคัญต่างๆ มุ่งให้สังคมเมืองเป็นตัวแทนการแสดงออก ข้าพเจ้าจึงอยากให้ “วันการศึกษาแห่งชาติ” นี้มุ่งให้สังคมชนบทเป็นตัวแทนการแสดงออกบ้าง ขอเสนอแนะวัน/เดือน/ปี ที่เหมาะสม และกิจกรรมต่างๆ ที่อาจปรับใช้กับ

สังคมชนบทได้ดีกว่า ในที่นี้ถือว่าสังคมเมืองมีจุดแข็งทางด้านอื่นๆ อยู่แล้ว

อย่างที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าวันที่ 20 สิงหาคม เป็นวันที่ประเทศไทยประกาศใช้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฉบับแรก ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกิดจากการรวมพลังทางความคิดและการพิจารณาจากประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง และนับเป็นจุดเริ่มต้นในการปฏิรูปการศึกษาที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างทั่วถึง ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นวันที่มีความเหมาะสมโดยสมบูรณ์อยู่แล้ว และอยากเพิ่มมุมมองเกี่ยวกับ “จุดเริ่มต้น” ที่เมื่อในอดีตเราถือเอาวันนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษา และเมื่อเรากำลังจะมี “วันการศึกษาแห่งชาติ” ขึ้นมา เราก็ควรพิจารณาให้วันนี้เป็นจุดเริ่มต้นอีกครั้งสำหรับการดำเนินการต่างๆ เพื่อสร้างสมดุลความรู้ในสังคม และชี้แจงแนวทาง แนวคิดทางการศึกษาที่ถูกต้องให้สังคมได้รับทราบ

กิจกรรมที่ต้องการเสนอ นอกเหนือจากการประชาสัมพันธ์ และการจัดนิทรรศการที่เป็นหลักอยู่แล้ว อยากให้จัดนอกสถานที่ ไม่ใช่ในโรงเรียนหรือสถานที่ราชการ อาจเป็นการจัดหน้าตลาดในช่วงเช้า และในสวนสาธารณะกลางชุมชนในช่วงเย็น เพื่อให้คนทั่วไปได้รู้สึกว่าเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง ไม่อยากให้ความรู้สึกในตัวสถานที่มาเป็นอุปสรรคใน

การเข้าร่วมกิจกรรมของคนในชุมชน โดยกิจกรรมต่างๆ ขอเสนอ ดังนี้

- “เสวนาอาชีพ” เป็นกิจกรรมที่ใช้คนคุ้นเคยกันในสังคม ซึ่งอาจเป็น ครู ตำรวจ พยาบาล ฯลฯ มาให้คำสัมภาษณ์ โดยให้เยาวชนดำเนินรายการเป็นพิธีกร เพื่อให้ชาวบ้านร้านตลาดได้รู้ลึกกว่าเพราะการศึกษาจึงทำให้บุคคลเหล่านี้ได้ทำงานที่มั่นคง อีกทั้งยังเป็นการจุดไฟฝันของเด็กๆ ให้ลุกโชนขึ้นอีกด้วย

- “กระดานทุนการศึกษา” เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนต่างๆ ในชุมชนได้ออกมาชี้แจงเรื่องทุนการศึกษาประเภทต่างๆ ให้ผู้ปกครองได้รับรู้อย่างเป็นกันเอง และถือโอกาสชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ รวมถึงการจัดกิจกรรมขอทุนการศึกษาจากผู้มีฐานะในชุมชน เพื่อส่งเสริมเยาวชนในท้องถิ่นให้มีการศึกษา และกลับมาพัฒนาชุมชนของตนเอง

- “แตกยอดความรู้สู่ชุมชน” เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เอาความรู้แขนงต่างๆ มานำเสนอต่อชุมชน อาจเป็นด้านวิทยาศาสตร์ ความบันเทิง ฯลฯ เช่น การทำโครงการสมุนไพรรักษาโรค โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น การพูดต่อหน้าประชุมชนเรื่องปัญหาหน้าแก้ไขในชุมชน การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวจะทำให้ผู้ปกครองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการศึกษาพัฒนาบุตรหลานของพวกเขาได้จริง และยังสามารถนำความรู้มาใช้ในชุมชนได้ด้วย

วันการศึกษาแห่งชาติ จะเป็นไปได้หรือไม่ ในทางปฏิบัติยัง
ไม่มีใครหยั่งรู้ได้ แต่สิ่งหนึ่งที่ทุกคนทำได้เหมือนกันคือ การเห็น
คุณค่าของการศึกษา โดยเริ่มที่ตนเอง แล้วขยายผลไปสู่ครอบครัว
คนใกล้ชิด สร้างทัศนคติที่ดีทางการศึกษา ให้เกิดขึ้นมากกว่านี้
ประตูหลายๆ บานทางการศึกษายังรอผู้หลักผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจสั่งการ
จำนวนประตุนั้นคงพอๆ กับจำนวนเด็กที่ยังคงรอโอกาสทางการ
ศึกษา แต่อย่างไรก็ตามไม่มีความจำเป็นที่ต้องมารอลุ้นผลว่าวันไหน
ของปีจะเป็นวันการศึกษาแห่งชาติ สารสำคัญอยู่ที่ว่าวันนี้เราได้
เห็นความสำคัญของการศึกษาแล้วหรือยัง...

นายชำนาญ โพธิ์สุวรรณ
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ชั้นปีที่ 2
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรุงเทพมหานคร

รางวัลชมเชย ระดับอุดมศึกษา

1/4ÿ, μÃš

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เรื่อง เชิญชวนส่งเรียงความ เรื่อง “วันการศึกษาแห่งชาติ”

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดให้มีการประกวดเรียงความ “วันการศึกษาแห่งชาติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งวันการศึกษาแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดหลักเกณฑ์แต่ละประเภท ดังนี้

1. การประกวดเรียงความ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1 หลักเกณฑ์การส่งเรียงความเข้าประกวด มีดังนี้

- การเขียนเรียงความให้ใช้ลายมือเขียนบรรจง หรือตัวพิมพ์ดีดหรือพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ขนาดตัวอักษร 18 และมีความยาวไม่เกิน 3 หน้ากระดาษพิมพ์ เอ 4
- จะต้องเป็นร้อยแก้ว ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความสำคัญของวันการศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งเสนอวัน เดือนที่เหมาะสมในการกำหนดเป็นวันการศึกษาแห่งชาติและเหตุผลที่เสนอ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมที่ควรจัดให้มีขึ้นในวันดังกล่าว โดยการเขียนจะต้องมีความสมบูรณ์ของเนื้อหา มีความคิด

ริเริ่ม หลักการวิธีการ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สร้างสรรค์ สามารถโน้มน้าวให้บุคคลทั่วไปเห็นความสำคัญของ “วัน การศึกษาแห่งชาติ” และมีการใช้สำนวนภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม สละสลวย

- ผู้เขียนเรียงความจะต้องแจ้งชื่อ-สกุล ระดับชั้นที่ศึกษา ชื่อที่ตั้งของสถานศึกษา และระบุสังกัดรัฐบาล/เอกชน ให้ ชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการติดต่อ
- ผู้สนใจสามารถส่งเรียงความเข้าประกวดได้คนละ 1 เรื่อง

1.2 รางวัลสำหรับเรียงความที่ชนะการประกวด ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระดับละ 6 รางวัล คือ

- รางวัลชนะเลิศ เงินสด 3,000 บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เงินสด 2,000 บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เงินสด 1,000 บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- รางวัลชมเชย 3 รางวัลๆ ละ เงินสด 500 บาท พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ

2. การประกวดเรียงความ ระดับอุดมศึกษา

2.1 หลักเกณฑ์การส่งเรียงความเข้าประกวด มีดังนี้

- การเขียนเรียงความให้ใช้ลายมือเขียนบรรจง หรือตัวพิมพ์ดีด หรือพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ขนาดตัวอักษร 18 และมีความ ยาวไม่เกิน 3 หน้ากระดาษพิมพ์ เอ 4

- จะต้องเป็นร้อยแก้ว ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความสำคัญของ วันการศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งเสนอวัน เดือน ที่เหมาะสม ในการกำหนดเป็นวันการศึกษาแห่งชาติและเหตุผลที่เสนอ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมที่ควรจัดให้มีขึ้นในวันดังกล่าว โดยการเขียนจะต้องมีความสมบูรณ์ของเนื้อหา มีความคิด ริเริ่ม หลักการวิธีการ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สร้างสรรค์ สามารถโน้มน้าวให้บุคคลทั่วไปเห็นถึงความสำคัญของ “วัน การศึกษาแห่งชาติ” และมีการใช้สำนวนภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม สละสลวย

- ผู้เขียนเรียงความจะต้องแจ้งชื่อ-สกุล ระดับชั้นปี และสถาบัน ที่ศึกษา พร้อมทั้งระบุสังกัดรัฐบาล/เอกชน ให้ชัดเจน เพื่อให้สะดวกต่อการติดต่อ

- ผู้สนใจสามารถส่งเรียงความเข้าประกวดได้คนละ 1 เรื่อง

2.2 รางวัลสำหรับเรียงความที่ชนะการประกวด มี 6 รางวัล คือ

- รางวัลชนะเลิศ เงินสด 5,000 บาท
พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เงินสด 3,000 บาท
พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เงินสด 2,000 บาท
พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ
- รางวัลชมเชย 3 รางวัลๆ ละ เงินสด 1,000 บาท
พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ

เงื่อนไขการประกวดเรียงความ

1. ผู้มีสิทธิ์ส่งเรียงความเข้าประกวด ได้แก่
  - 1.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องเป็นผู้กำลังศึกษาอยู่ไม่เกินชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ในโรงเรียนสังกัด เทศบาลเมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ
  - 1.2 ระดับอุดมศึกษา ต้องกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ
2. เรียงความทุกเรื่องที่ส่งเข้าประกวด ถือเป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และไม่ส่งคืนไม่ว่ากรณีใด
3. เรียงความทุกเรื่องที่ส่งเข้าประกวด จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการตัดสินการประกวดฯ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแต่งตั้ง และผลการตัดสินของคณะกรรมการตัดสินการประกวดฯ โดยความเห็นชอบของเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นอันยุติ
4. เรียงความที่ส่งเข้าประกวดต้องส่งถึง กลุ่มประชาสัมพันธ์สภาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 ภายในวันที่ 16 มกราคม 2547 โดยรอยประทับตราไปรษณีย์ต้นทางเป็นสำคัญ วงเล็บมุมซอง **“ประกวดเรียงความ วันการศึกษาแห่งชาติ”**

5. ผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มประชาสัมพันธ์ สัมพันธ์สภาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 หมายเลขโทรศัพท์ 0-2668-7123 ต่อ 1116-9 หรือทางเว็บไซต์ www.onec.go.th ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2546

ส.อ. และ _____
๖ _____
(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

3. ผู้^๒อำนวยการ^๑สำนัก^๑อำนวยการ   ประชาน
(นาง^๑รุ่ง^๑เรือง^๑ สุ^๑ชา^๑ภิ^๑รม^๑ย์)
4. หัว^๑หน้^๑ากลุ^๑ม^๑ประชา^๑สั^๑ม^๑พั^๑น^๑ธ^๑   ประชาน
(นาง^๑อัม^๑พร^๑ พง^๑ษ์^๑กั^๑ง^๑สนา^๑นั^๑น^๑ท์)
5. นาย^๑ถวั^๑ลย์^๑ มา^๑ศ^๑จ^๑ร^๑ส   กรรม^๑การ
6. นาย^๑กวิ^๑น   เส^๑ื่อ^๑ส^๑กุล   กรรม^๑การ
7. นาง^๑สาว^๑ไกล^๑ตา   สด^๑สม^๑ศ^๑รี   เลข^๑า^๑นุ^๑การ
8. นาง^๑กน^๑ก^๑พร^๑ร^๑ณ   ปั^๑ญ^๑ญ^๑สุ^๑ช   ผู้^๑ช^๑ว^๑ย^๑เลข^๑า^๑นุ^๑การ

มี^๑หน้า^๑ที่^๑พิ^๑จาร^๑ณา^๑ต^๑ต^๑สิ^๑น^๑ผู้^๑ได้^๑รับ^๑การ^๑ค^๑ัด^๑เล^๑ือ^๑ก^๑ให้^๑ได้^๑รับ^๑รางวัล
ทั้ง^๑นี้^๑   ตั้ง^๑แต่^๑บัด^๑นี้^๑เป็น^๑ต้น^๑ไป

สั่ง   ณ   วันที่   6   มกราคม   พ.ศ.2547

๕๐   และ   _____
๖   _____

(นาย^๑รุ่ง^๑   แก^๑ว^๑แดง)

เล^๑ขา^๑ธิ^๑การ^๑ส^๑ภา^๑การ^๑ศึ^๑ก^๑ษา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.วิเชียร เกตุสิงห์

ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ดร.รุ่งเรือง สุชาภิรมย์

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

บรรณาธิการ

นางอัมพร พงษ์กั้งสนานันท์

นายถวัลย์ มาศจรัส

นายกวิน เลือสกุล

ผู้ประสานงานและจัดทำรูปเล่ม

นายกวิน เลือสกุล

นางสาวไกล่ตา สดสมศรี

ผู้จัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางกนกพรพรณ บัญญูญูสุข

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์

นางสาวสมลักษณ์ คล่องแคล่ว

นางสาวไกล่ตา สดสมศรี